

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza.
Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI.
Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorażczyzny 31. (Tel. 15 i 176). — Adres Administracji: Lwów, ul. Senatorska 6. — Telef. Nacz. Redaktora 230.

GAZETA

Cena pojedynowego egzemplarza:
15 groszy
Na dworcach kolejowych 18 groszy.

PRZEMIANA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7324

Lwów, piątek, 6 lutego 1925

Rok XVI

Wielkie rozruchy w Atenach.

Buława króla Sobieskiego wystawiona na sprzedaż. — Proces o zamach na Uniwersytecie warszawskim. — Turcja wydali wszystkich Greków. — Przed ograniczeniem przemiału chleba.

Na przetrzymanie.

Lwów, 5 lutego.

Akcja dywersyjna sowietów na naszym wschodnim pograniczu nosi wszelkiej znamiona nie dorywczych złośliwości sąsiedzkich, ale planowo obmyślonej taktyki. I łudziliśmy się sądząc, że celem tej kampanji są tylko wymuszenia w rodzaju prób pp. Oboleńskiego i Wojkowa. Cel jest dalszy i nierównie poważniejszy. Efekt ciągłych niepokojów w pasie pogranicznym jest czworaki: oddziaływanie na opinię zagraniczną o Polsce i na opinię wschodnich mniejszości o autorytecie i sile państwa, podtrzymywanie fermentu narodowościowego na kresach, — niszczenie na kresach polskiego stanu posiadania i wreszcie psychiczne i materialne wyczerpanie państwa przez wysiłek ciągłego pogotowia.

Z chwilą, gdy taka metoda formalnego pokoju, a faktycznej wojny z Polską okazała się dla celów sowieckich korzystna, niema powodu, dla którego by sowieci mieli jej poniechać. Wytworzyła się walka na przetrzymanie o szansach dla sowietów bezwzględnie korzystniejszych. Wystarczy porównać stosunek pogranicza bolszewicko-polskiego do obszarów obu państw, aby zrozumieć nierówność takiej walki. Polskę kosztuje ona energii i pieniędzy. Dla sowietów cała praca polega na werbowaniu ochotników-dywersantów z pomiędzy wszelkiego typu wykojeńców i na dostarczeniu im broni. Banda kilkudziesięciu ludzi, demonstrująca wzdłuż granicy, wystarczy, aby zmusić do utrzymania ciągłego pogotowia kilku tysięcznego zastępu K. O. P. i policji państwowej. Ten fakt najlepiej ilustruje przewagę strony zaczepnej.

Wytworzył się stan w życiu międzynarodowym wprost niepojęty i bezprzykładny, a równocześnie przynębiający. O tem, że zły sąsiad jest najgorszym dopustem bożym — wiadomo oddawna. Ale ostatecznie, jeśli nie uda się sąsiada skłonić do zgody, ani uspokoić wyrokiem sądowym,

można wyprowadzić się w inne strony. Z Polski my się nie wyprowadzimy. Skazani na klątwę współzycia z bandytą i szantażystą musimy szukać sposobu unieszkodliwienia jego zajazdów i zagonów.

Polska nie jest tu zresztą w położeniu wyjątkowym. Stodyczne stosunku z sowiecami znane są we Francji, a szczególnie w Anglii, zachowanej między wierszami lojalnych adresów propagandą komunistyczną w kolonjach. To też nawet dla starych wygów brytyjskich zagadnienie: jakim językiem należy przemawiać do czerwonych oligarchów jest problemem dotąd nierozwikłanym. Próbowano wojną, próbuje się pokojem, chyba uajmniej szczerym od początków istnienia dyplomacji.

Dla Polski oczywiście najprostszą rzeczą byłoby mieczem rozegnać tę

cinę zbójceją, zgęszczoną po tamtej stronie granicy. Ale jest to w dzisiejszych warunkach recepta równie nierealna, jak bezcelowem byłoby okupowanie spokoju ustępstwami. Haracz, jaki się śni władcom Kremla, Polska nigdy nie zapłaci.

Pozostaje tedy walka, ta dziwna walka, podczas której przedstawiciele dyplomatyczni obu stron rezydują w swych poselstwach, prawiąc o sentymencie obu pokojowo nastrojonych państw, podczas której Polska zbiera coraz nowe dokumenty sowieckiego wiarołomstwa i chowa je do aktów, ponieważ nie posiada w stosunku do sowietów atutów odwetowych.

Jakąż może być ze strony polskiej taktyka obronna? Nie ulega wątpliwości, że najważniejszym rozwiązaniem problemu byłoby takie zamknięcie granicy, aby przedostanie

się przez nią tak watah całych, jak jednostek, zbierających się dopiero po przekroczeniu granicy — było niepodobieństwem. System ten byłby faktycznie „pokojowem“ wybudowaniem linii bojowej z okopami, zasiekami i placówkami. Wprawdzie w niektórych powiatach granica została odrutowana, ale utrzymywanie frontu miesiącami, a może latami od Dźwiny do Okopów św. Trójcy przekracza siły państwa, pochłoniętego wewnętrzną odbudową.

Z analogicznej dziedziny wzięty środek zapobiegawczy w postaci watah po wojskowemu zorganizowanych osiedli żołnierskich na wzór kozackich sadyb w Uralu — przekracza również ramy możliwości. Czasy, w których sadyba kresowa panowała nad stepami, łamiąc wypady tatarskie nie dadzą się powtórzyć. Już samo zorganizowanie takiego pasa blokhanzów, wyposażonych w nowoczesne środki obronne, nie pokrywa się z siłą finansową państwa.

Inna i jedynie możliwa metoda obrony polega na takim zorganizowaniu służby pogranicznej, aby dywersantom przestał się ich fach opłacać. Aby stało się pewnikiem, że, kto w celach państwowych przekroczy granicę, niewróci z wyprawy. Zostanie zabity lub schwytany i rozstrzelany w postępowaniu jak najkrótszem.

Ten system wymaga szeregu czynników współdziałających. A więc nie tylko gęstej, czujnej i niezawodnej straży pogranicznej, nie tylko idealnie funkcjonującej służby łączności, nie tylko ścisłej korporacji K. G. P., policji państwowej i jednostek wojskowych. Konieczna jest tu również pomoc ludności miejscowej. W tym wypadku inicjatywa min. Thugatta, aby równomiernie z wyprawianiem straży granicznej szła kampanja o nastroj, i serce ludności, wydaje się jak najtrafniejsza.

Rzeczą pocieszającą jest, że z całego frontu wschodniego właściwie odcinek nadzbruczański cieszy się „poszanowaniem“ wroga. Sam Zbrucz nie gra tu żadnej roli. Jedynym po-

Przybędzie, czy nie przybędzie?

NIEPEWNOŚĆ CO DO PRZYJAZDU PREZ. DOUMERGUE DO WARSZAWY.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. lutego. (Z). W prasie francuskiej toczy się obecnie ożywiona polemika w sprawie doniesień, że prezydent Doumergue ma przybyć w najbliższym czasie do Warszawy. „Echo de Paris“ toczy żywą polemikę z min. spraw zagr. podając szczegóły, że Prezydent Rzpltej franc. ma wyjechać z początkiem maja statkiem do Gdańska, skąd pociągiem nadzwyczajnym uda się do Warszawy. W niedzielę wiadomość ta została zde-

mentowana przez premiera Herriota i przez część prasy. W poniedziałek „Echo de Paris“ powtórzyło znowu swą wiadomość i oświadczyło, że rokowania między rządem francuskim a ambasada polską w Paryżu trwają i oczekuje się tylko na ustalenie przez Rząd polski terminu przyjazdu p. Doumergue do Warszawy. W tutejszych kołach politycznych nie wiadzą oficjalnie, jakoby prezydent francuski miał faktycznie przybyć do Polski.

Nadużycia policyjne w Wilnie.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. lutego. (Z). Korespondent Wasz dowiadyuje się, że rewizja władz kontrolnych w sprawie nadużyć policyjnych w Wilnie

zaczyna szersze koła, kompromitując coraz nowe osoby z pośród wyższych oficerów policji wileńskiej.

Długo zapowiadana i przez Publiczność z niecierpliwością oczekiwana P. em'era

MONUMENTALNEGO ARCYDZIEŁA WŁOSKIEGO P. T.

MESSALINA

„APOLLO”

nastąpi dnia 7/2. b. r. w Kinoteatrach

„LEW”

wodem, który skłania dywersantów do omijania tej rzeki, jest pewność, że, przeszedłszy ją ze wschodu na zachód — nie wrócić więcej. Gęstość zaludnienia, nastrój ludności, sprawność środków komunikacyjnych, dobra współpraca władz wojskowych i bezpieczeństwa — oto czynniki, które rozwiązały tutaj, więc mogą rozwiązać i gdzieindziej problem dywersji.

Dzisiaj — biorąc pod uwagę cały „front” wschodni — sowieci są przy ofensywie i przewadze. Z chwilą dojdzie do zrównowazenia sił, ataku i odporu — walka nie skończy się. Trwać będzie na przetrzymanie tak długo, aż interes polityczny każe sowiecom zaprzestać tej metody podłej i spotykanej tylko u najdzikszych, różnobójnych plemion, nie znających prawa zaprzysiężonego pokoju. Z walki obecnej ten górą wyjdzie, kto rzuci na szalę większą dozę woli, energii i opanowania. Zwycięzca wyjdzie z tych zapasów zahartowany i mocniejszy, niż kiedykolwiek.

Jan Rudomski.

Uchwały Rady ministrów.

Warszawa, 4. lutego. (Tel. G. P.). Rada ministrów 4. bm. powzięła uchwały: projekty ustawy o wykonywaniu praktyki dentystycznej, o stanie wyjątkowym, o przerachowaniu wkładek oszcz. oraz maleźności z przekazów dolarowych w PKO., o zmianie rozporządzenia z 17. marca 1924 o przerachowaniu zobowiązań skarbu z tytułu pożyczek państwowych, oraz konwersji tych pożyczek, projekt ustawy skarbowej o przeniesieniu kredytów w budżecie na r. 1924.

WOJSKOWOŚĆ UDAREMNI ZAKUSY PODBIJANIA CEN MAKI.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. lutego. (Z). Zgodnie z uchwałą Rady ministrów intendancja wojskowa przystąpiła już do zakupu żyta zagranicą. Zapas zakontraktowanego ziarna będzie doprowadzony do wysokości pozwalającej spokojnie oczekiwać nowych zbiorów. W razie nowej próby podbicia cen maki i chleba, intendancja rozpocznie akcję interwencyjną przez odstępowanie części swoich zapasów zbożowo-mącznych na potrzeby ludności cywilnej.

MINISTER ESTOŃSKI PUSTA PRZYBYWA DO POLSKI.

Warszawa, 4. lutego. (Z). Korespondent Wasz dowiadyuje się, że przyjazd do Warszawy estońskiego ministra spraw zagranicznych p. Pusty nastąpi w niedzielę, 8. bm. Minister Pusta będzie rewizytował p. Skrzyńskiego. W kołach politycznych utrzymują, że będą omawiane te sprawy, które na konferencji w Helsińgforsie nie zostały dostatecznie wyczerpane, względnie wyjaśnione.

Mac Donnell rozstrzygnął na niekorzyść Polski.

Odmawia Polsce prawa do utrzymywania poczty w Gdańsku.

Gdańsk, 4. lutego. (Tel. G. P.). Wysoki komisarz Ligi Narodów wydał dziś decyzję w sprawie poczty polskiej w Gdańsku, opiewająca, że polska poczta w Gdańsku przeznaczona jest wyłącznie dla korespondencji urzędów polskich w Gdańsku i nie ma prawa utrzymywania urzędów pocztowych poza centralą na placu Heweliusza. Decyzję tę opiera wysoki komisarz na interpretacji dawnych decyzji wysokiego komisarza, nie odnoszących się do urzędów pocztowych pol-

skich w porcie gdańskim. Pomijając traktat wersalski i obowiązujące umowy między stronami, jak gdański protokół do umowy warszawskiej, zawierający odmienne oświadczenia stron, decyzja wspomniana nie ma żadnej siły wykonawczej i Polska zakłada rekurs do Ligi Narodów, która wyda ostateczną decyzję.

Warszawa, 4. lutego. (Tel. G. P.) Generalny komisarz Strassburger przybywa w piątek do Warszawy, celem porozumienia się z rządem polskim.

Senat za ograniczeniem przemiału zboża.

Warszawa, 4. lutego. (Tel. G. P.). Senacka komisja gospodarstwa społecznego postanowiła zaproponować plenum Senatowi do uchwalenia rezolucji: Senat wzywa Rząd, aby celem zapobieżenia dalszemu podwyższaniu cen chleba, niezwłocz-

nie wydał rozporządzenie, ograniczające przemiał zboża minimum do 78%, na wzór istniejących dawniej norm w Belgii i Francji, oraz polecające piekarzom dodawanie pewnej ilości mąki kartoflanej, lub płatków do wypieku chleba.

Turcja wydali wszystkich Greków?

Londyn, 4. lutego. (Tel. G. P.). Wedle doniesień, Turcja oprócz patriarchy zamierza wydać 34 biskupów i księży greckich. Dopatrują się w tym dążeniu Turcji zamiaru zupełnego zniesienia patriarchy, oraz usunięcia Greków z Konstantynopola.

„TURCY WINNI ZNIKĄC Z EUROPY”.

Białogród, 4. lutego. (Tel. G. P.). Cała prasa staje po stronie Grecji, występując energicznie przeciw postąpieniu rządu angielskiego. Niektóre pisma oświadczają, że Turcy powinni być wysiedleni z Europy, gdyż nie będzie spokoju na Bałkanach, póki pozostaną oni w Konstantynopolu.

Wielkie rozruchy komunistyczne w Atenach.

KRWAWY STARCIE. — 5 OSÓB ZABITYCH. — OSTRE USTAWY PRZECIWI KOMUNISTOM.

Ateny, 4. lutego. (Tel. G. P.). Podczas tutejszych manifestacji komunistycznych za pokojem powstały poważne rozruchy komunistyczne. Obrzucono kamieniami gmach policji, pocztę i inne budynki publiczne. Zawezwano policję, która wkroczyła, rozpedzając tłum bagnetami. Padły z tłumy strzały, na co policja odpowiedziała strzałami z rewolweru. 5 osób zabito, przeszło 60 ranięno.

Ateny, 4. lutego. (Tel. G. P.). Stronnictwo komunistyczne wydało do pułków załogujących w Ate-

nach odezwę, podburzając do buntu na wypadek wybuchu wojny z Turcją. Wobec tego rząd przedłożył Zgromadzeniu Narod. projekt nadzwyczaj ostrej ustawy wyjątkowej przeciwko komunistom.

ARC. KAROL ALBRECHT Z ŻYWCA W WIEDNIU.

Wiedeń, 4. lutego. (Tel. G. P.) Przybył tu celem uregulowania spraw majątkowych b. arc. Karol Albrecht i Maria Teresa, żona arcyksięcia Stefana z Żywca. Przybyli oni jako obywatele polscy, za paszportami polskimi.

Wyrok w zatargu o płace na G. Śląsku.

Katowice, 4. lutego. (Tel. G. P.). Komisja arbitrażowa 3. bm. ogłosiła w sprawie żądania podwyżki zarobków dla robotników wielkiego przemysłu górniczego i w sprawie żądania pracodawców obniżenia zarobków wyrok, odrzucający cały szereg żądań tak jednej, jak i drugiej strony. Resztę żądań przekazuje się głównemu wydziałowi wielkiego przemysłu do rzeczowego załatwienia.

PRZYWRÓCENIE TRZECH ŚWIAT.

Warszawa, 4. lutego. (Tel. G. P.) Sejmowa komisja ochrony pracy rozpatrywała nagłe wnioski Ch. dem., klubu Ch. nar. i NPR., w sprawie zmiany rozporządzenia o ograniczeniu świąt. Komisja jednomyślnie uchwaliła zmianę wspomnianego rozporządzenia. Do liczby dni wolnych od pracy dolicza się drugi dzień świąt Bożego Narodzenia, Wielkie Nocy i Zielonych Świątek. Wniosek, aby pracownicy, chcący święcić dni nie objęte rozporządzeniem, zobowiązani byli do „odrobienia”, odrzucono, jakoteż wniosek Ch. dem. NPR. i Ch. nar. o przywrócenie świąta Matki Boskiej Gromnicznej, jako dnia wolnego.

Co do sprawy zabezpieczenia na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych min. Sokal wyjaśnił, że ośnośny projekt jest już w opracowaniu i że w pomocy dla pracowników umysłowych skarb żadnego udziału nie bierze.

UPOSAŻENIE FUNKCJ. PAŃSTW.

Warszawa, 4. lutego. (Tel. G. P.). Senacka komisja skarbowo-budżetowa załatwiła dziś projekt noweli do ustawy o uposażeniu funkcjonariuszy państwowych, oraz projekt ustawy o konsolidacji długów państwowych w Ameryce. Dyskusję ogólną nad budżetem uchwalono rozpocząć 16. bm. Generalnym referentem wybrany sen. Buzek.

OBYWATELSTWO MIESZKAŃCÓW KRESÓW WSCH.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. lutego. (Z). Niezwykle ważna sprawa uregulowania kwestii obywatelstwa ludności zamieszkującej w województwach wschodnich będzie jutro jeszcze raz przedmiotem narad, które odbędą się pod przewodnictwem wicepremiera Thugutta, poczem ma ukazać się okólnik, wyjaśniający władzom administracyjnym wojewódzkim, starościńskim i gminnym, w jaki sposób mają przeprowadzać drogą uproszczenia stwierdzanie przynależności państwowej mieszkańców województw wschodnich.

PADEREWSKI W LONDYNIE.

Londyn, 4. lutego. (Tel. G. P.) Przybył tu dziś Ignacy Paderewski, który da 5 koncertów na dochód b. uczestników wielkiej wojny. Powitał go na dworcu gen. Hamilton w zastępstwie marszałka Haigha.

Kino „LEW”.

717

Jeszcze tylko dziś i jutro

Prześiżny dramat w 8 aktach — DLA MILIUSŃSKICH

KOPCIUSZEK (3 SIOSTRY)

na tle bajki Grimma i Brentano. — Początek przedstawień o godzinie 4-tej.

Dziś raut „Ogniska“

Koła Akademików polskich z Rumunii w Kasynie Oficerskim, ul. Fredry 1.

Sprawy społeczne.

Granice wytrzymałości.

Na marginesie kroniki Pogotowia Ratunkowego.

Lwów, 5. lutego.

Pręt stalowy wygięty wytrzymuje nacisk do pewnych tylko granic. Poza niemi elastyczność jego wypowiedzi posłuszeństwo i stal albo pozostaje wypaczona, lub łamie się we dwoje.

W fizycznym i moralnym życiu człowieka obserwować można podobne zjawisko. Zarówno u jednostki, jak u wielkich zbiorowości społecznych, w społeczeństwie. — Wytrzymałość ludzka znana jest z tego, że sięga daleko, znacznie dalej, niż u innych stworzeń. Niemniej jednak i ona ma swe granice, a bada temu, kto z niemi się nie liczy.

Spółczesność polska od początku odzyskania Ojczyzny, wystawiona została na rozliczne i ciężkie próby hartu. Przetrawiła je zwycięsko. Czy stał wnosić można, że ono wszystko przetrwać zdoła?

Decyzyjny do takiego etapu w rozwoju Państwa, że zdaje się można już dać sobie odpowiedź na owo pytanie. Odpowiedź wcale niepocieszająca. Przeciwnie. Ilekim ona przejmie. Lękem o dzisiaj i o jutro.

Możemy pochłubić się śmiało i słusznie, że niewiele chyba istnieje społeczeństw równie chętnych do ponoszenia ofiar pro bono publico, równie dyscyplinowanych w przywykaniu oczu na korzyści osobiste, gdy idzie o sprawę ogólną. Ilekż świadczeń niosło ono ofiarnie, ileż wyrzekło się prerogatyw by Państwu przyjść z pomocą. Ile razy — przypomnijmy — zawiedzione zostały w nadziejach, nawet gdy brębił maną rząd przechodzący do porządku nad swemi zobowiązaniami. Te wszystkie asygnaty, pożyczki odrodzenia, milionówki, boni skarbowe itd. — Bogiem a prawda, były imprezami, których koniec bardzo smutno wypadł dla publiczności. Nikt jednak nie zżyma się o to, nikomu na myśl nie przyszło czynić Rządowi wyrzutów — Państwa dało. Państwo wzięło.

Należało wszakże uszanować tę ofiarność. Choćby we własnym interesie Państwa. We własnym, ponieważ od zachowania możliwości ponoszenia ofiar przez społeczeństwo zależy dalszy nasz rozwój finansowy i gospodarczy. Można czerpać ze źródła obficie, nawet jeszcze obficie, jednakowoż nie do tego stopnia, by ono nie wyschło. Tymczasem niedola gospodarcza u nas w ostatnich czasach przybrała takie rozmiary, że doprawdy zachodzi obawa, by nie przyszło do katastrofy.

Już jej cienie blakają się w przestrzeni jak ołowiane chmury, nie przepuszczające ani jednego jaśniejszego promyka. Już atmosfera staje się niemożliwie duszna i nie-moc, wyczerpaniem spowodowana,

Rozprawa o zamachach na Uniw. warszawski.

Warszawa, 4. lutego. (Tel. G. P.) 4. bm. rozpoczęła się rozprawa sądowa o zamachach na Uniwersytet warszawski. Zeznawała jako świadek p. Dziewanowska, z której wywodów wynika, że osobnik ulotny, widziany przez nią na krótki czas przed wybuchem na terenie Uniwersytetu, był bardzo podobny do oskarżonego Maślńskiego. Dalej zeznawał wywiadowca Józef Cechnowski, który opowiedział znane przeważnie szczegóły organizacji terrorystyczno-dywersyjnej. Świadek stwierdził udział oskarżonych **Kraśnickiego i Rottera** w tych organizacjach komunistycznych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. lutego. (Z.) Dzisiaj w drugim dniu rozprawy trzech bombiarzy na początku posiedzenia zaszedł

charakterystyczny incydent. obrońca mec. Paschalski poprosił sąd o wykluczenie w myśl przepisów procedury komisarza Szymborskiego z pokoju świadków. Przewodniczący polecił woźnemu zbadać, czy istotnie kom. Szymborski znajduje się w pokoju świadków. Po chwili woźny wrócił z oznajmieniem, że go nie znalazł. P. Paschalski poprosił sąd o stwierdzenie obecności p. Szymborskiego. Ciekawy był moment, gdy sąd przerwał rozprawę i w komplecie udał się do pokoju świadków. Okazało się, że wśród świadków był istotnie kom. Szymborski, zajęty żywą rozmową z wezwanym jako świadek innym komisarzem. Sąd wznowił rozprawę i udzielił nagany woźnemu, poczem przesłuchał kom. Szymborskiego, który stwierdził, że przyszedł w sprawie służbowej.

Po tym incydencie sąd przystąpił do badania świadków. Pierwsza zeznała p. Dziewanowska. Nie może ona stwierdzić, czy Maślński był onym tajemniczym garbusem, którego widziała przed wybuchem.

Próbnny alarm wojskowy w Wilnie.

Stano ostrzeżenie dla naszego sąsiada północnego.

Warszawa 5 lutego. (Tel. G. P.) Z Wilna donoszą, że w ubiegłą niedzielę w południe władze wojskowe zarządziły tam próbny alarm zapowiadający 3 strzały alarmowych i 5 gwałtownych. Po upływie kilku minut wojsko obradziło wszystkie instytucje

i obiekty państwowe i komunalne na placu przed Kościołem Opatów. W Warszawie stawać nie zaczęły w pełnym marszu ku poscigline oddziały. Od chwili trzeciego strzału alarmowego do postawienia w porządku wojennym pierwsi oddziały zjawiły się u liny o 17 minut.

zaczyna uprawiać swój wpływ paraliżujący we wszystkich dziedzinach życia. Jęczy przemysł, w nieruchomości popadł handel, uniera plebs (przedewszystkiem inteligencja) z nadludzkim wysiłkiem walczyć o zaspokojenie namiętnych potrzeb, opuszczają ręce wobec niemożności sprośnięcia kilku trudności. Doprowadzona nas do ostatnich granic wytrzymałości, stał przysłowiowy za silnie, poczynna wydawać ów dźwięk niepokojący, który zapowiada nęknięcie.

Najwymowniejszym dowodem tego stanu rzeczy jest psychoza samobójstw, zataczająca coraz szersze kregi. To nie prosty przypadek, nie karysy lub zbrojenia neurasteników, że w takim np. Lwowie zarejestrowano przedwczoraj 5 — wyraźnie pięć wypadków samobójstw.

Nie można bynajmniej mieć pewności, że jutro będzie tak sześć, pojutrze siedm, a co będzie, jeśli taka progresja się ustali? Na co się zanoszą, wskazują wiadomości z Kongresówki gdzie samobójstwo przybiera wyraźny charakter masowego opętania, a ofiar dopada przedewszystkiem w świecie przemysłowym i handlowym.

Już zatem wytworzyły się w naszym Państwie skutkiem dojmującej niedoli gospodarczej stosunki, wobec których jedynym pocieszeniem staje się radykalne rozcią-

cie pelli na sztyl nożycami samobójstwa. Inne społeczeństwa w podobnych wypadkach dają folię historykowi samozachowawczemu, burząc się, rozruchami ciskając groźne „monemento“, nawet — niepoimnie hańby takiego postęku — fażąc się z wrogami Państwa. U nas — szczęście w nieszczęściu — objawów tych niema, ale wytwarza się natomiast metoda inna: coraz to mniejsza ucieczka z życia.

Objaw to groźny i należy zająć się jak najszybciej, z jak największą energią położenia mu skutecznej tamy. P. Prez. Min. Grabski oświadczył, że skoro dzieło uzdrowienia waluty już dokonane, zaimię się obecnie sanacja stosunków gospodarczych. Oby tylko w jak najpełniejszej mierze, z jak największym pośpiechem, bo naprawdę wszelka zwłoka wobec grozy niebezpieczeństwa, jakie już się zakradło, byłaby śmiertelnym grzechem. Społeczeństwo czuje się do najwyższego stopnia zniekanem — należy doń zbliżyć się z tą dobrocią, jaka daje zrozumienie psychiki ludzkiej i z pomocą, na którą zasłużyło. Doprowadziwszy do granic wytrzymałości, należy zwolnić nacisk, by społeczeństwo nie załamało się w sobie. To jest imperatyw tak jasny, że chyba nie wymaga szczegółowego uzasadniania.

Odpowiedź Jouvenela Luthrowi.

(w) Z Paryża donoszą: Senator Henri de Jouvenel, francuski delegat do Ligi narodów odpowiada w „Martin“ na mowę kanclerza Rzeszy, dr. Luthera. Przyznaje on, że to najrozsądniejsza mowa, jaka dała się słyszeć z tamtej strony Renu od czasu wojny.

Luther wiedzieć jednak powinien, że moralne uspokojenie pomyśleć się nie da w łączności ze stanem wojny ekonomicznej. Niechże postara się przedewszystkiem o spokój handlowy.

Pozatem Luther wie niemniej dobrze, iż pozostają jeszcze do załatwienia trzy kwestje przezeń nieporuszone

Po pierwsze: zawiadostwo lewego brzegu Renu. Francja potrzebuje mieć na swej granicy odpowiednio rozległą strefę gwarancyjną.

Po drugie: Bezpieczeństwo Francji objąć musi wszystkie jej europejskie granice: na wschodzie, zachodzie i południu. Francja, jeśli paktować będzie z Niemcami, to nie tylko dla siebie. Tak naiwnym chyba dr. Luther nie jest, by przypuszczał, że za podpisanie traktatu w sprawie Renu, Francja porzuci Czechołowację i Polskę, aby powróciły się przy najbliższej sposobności Sadowa i Sedan.

Nakoniec Francja chce mieć pewność, że Niemcy nie wystąpią z propozycją umowy, której ostrze byłoby skierowane przeciw Anglii.

Nadużycia Okr. Dyrekcji robót w Lwowie.

Warszawa, 4. lutego. (Tel. G. P.) Sejmowa komisja budżetowa obradowała dalej nad budżetem min. robót publ. Dyskusję rozpoczął p. Wyrzykowski, poddając ostrej krytyce budżet, zarzucając niewykorzystanie dla rozbudowy gmachów publicznych okresu inflacji. P. Ostrowski wytyka nadużycia popełniane przez Okręgową Dyrekcję robót publicznych w Lwowie, gdzie pobrano od osadników pieniądze za materiał drzewny, a do tego czasu nie dostarczono im ani materiału, ani też zwrócono pieniądze. Wreszcie rozwijano kwestję osuszenia bagien polskich, oraz budowę kanałów.

Jutro wejdzie pod obrady budżet min. oświaty.

RUDA SOWIECKA DLA POLSKI I NIEMIEC.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4. lutego. (Z.) Korespondent Wasz dowiadyuje się, że w ostatnich czasach zmogły się transporyty rudy żelaznej z Rosji sowieckiej do Polski i do Niemiec. Przed kilku dniami przez stację graniczną Zdobunowo przeszedł transport rudy żelaznej, złożony ze 110 wagonów.

Życie mieszczaństwa.**Podatek obrotowy za r. 1924 a siły płatnicze kupiectwa polskiego.**

Konferencja zwołana przez lwowską kongregację kupiecką.

Lwów, 5 lutego.

Kongregacja kupiecka zaprosiła na wieczór wczorajszy do sali Towarzystwa strzeleckiego wszystkich swych członków jakoteż członków komisji wymiarowych dla podatku przemysłowego obrotowego wszystkich dzielnic m. Lwowa na wspólną konferencję celem omówienia ogólnej sytuacji gospodarczej oraz sprawy wymiaru podatku za 2-gie półrocze roku 1924.

Przewodniczący zebrania prezes kongregacji p. Sudhof zaznaczył w swym zagajeniu, że intencją kongregacji jest za pomocą ustnej wymiany zdań służyć członkom komisji wymiarowych informacjami o istotnym stanie finansowym podatników, gdyż jak doświadczenie wykazało wiele błędów przy poprzednich wymiarach podatków powstało z tego powodu, że komisje wymiarowe nie mogły należycie przygotować do spełnienia swego zadania.

Po omówieniu ciężarów, jakie na kupiectwo spadają z tytułem podatku obrotowego i po wykazaniu jego ujemnych stron, prezes wskazał, że należyte uwzględnienie rzeczywistej sytuacji gospodarczej kupiectwa i rękodzieła przy wymiarze, jest dziś kwestją bytu dla wielu nawet poważnych firm w naszym mieście.

Następnie przewodniczący oddał głos referentowi p. Litwinowiczowi który w rzeczowych wywodach wykazał błędy systemu opodatkowania, który przerzucając całe gros ciężarów podatkowych na miasto, spowodził nadmierną drożyznę artykułów przemysłowych a w rezultacie zubożenie zarówno kupca i przemysłowca średniego jak i rolnika.

Dalej referent podkreślił fałszywą politykę rządu odnośnie do uprzywilejowania współdzielni, które stanowią szkodliwą konkurencję dla handlu, obciążowego nadmiernymi ciężarami podatku obrotowego. Dalej omawiał mowca szkodliwość cel prohibicyjnych, poczem zwrócił uwagę na nierównomierne obciążenie podatników i niedostateczne przygotowanie komisji szacunkowych jakoteż rzeczoznawców, orzekających o wysokości opodatkowania, przyczem przedstawił projekt rozmaitych zmian w systemie wymiarowym, który sprowadzając sprawiedliwy rozdział podatków mogłyby przy ochronie interesów podatników dać lepsze wpływy podatkowe.

Następnie r. Maksymowicz jako członek komisji wymiarowej zapewnił, że komisje dokładają starań, aby swoje zadanie spełniać po obywatelsku i że nabyte doświadczenie pomoże do uniknięcia błędów popełnianych przy poprzednich wymiarach. W podobnym duchu przemawiał również członek komisji odwoławczej p. Getritz.

W ciągu kilkunastominutowej dyskusji zabierali m. i. głos r. Sołtys, przedstawiając niesprawiedliwość podatku obrotowego dla rękodzieła p. Nowak omawiał nieszczęśliwy system dzielnicowy przy wymiarach, wskutek którego przemysłowiec, posiadający w kilku dzielnicach przedsiębiorstwa jest kilkakrotnie za jedno i to samo opodatkowany.

Cenna pamiątka po Janie Sobieskim musi stać się własnością Lwowa!

Srebrna buława zwycięzcy z pod Wiednia wystawiona na sprzedaż. — Społeczeństwo polskie winno ją uratować od pozostania w obcych rękach.

Lwów, 5 lutego.

(f) Uważamy sobie za obowiązek zwrócić uwagę: tak sfer bezpośrednio opiekujących się zabytkami historycznymi, jak i całego społeczeństwa na obowiązek pozyskania dla Lwowa jednej z najcenniejszych pamiątek, jakie nam pozostawiła przeszłość.

Jeszcze w ubiegłym roku donieśliśmy, iż historyczna buława króla Jana Sobieskiego, którą m. to Wiedeń w r. 1683 ofiarował swemu oswobodzicielowi w dowód wdzięczności — po wielu przejęciach znalazła się znów w Wiedniu. Po trzecim rozbiocie Polski wraz z innymi klejnotami koronnymi przewieziona do Częstochowy na żądanie cara Aleksandra I. zabrana została do skarbcza carskiego. W r. 1917 pewien wielki książę, uciekając z Rosji zabierał ją z sobą i sprzedał Anglikom. Ci z kolei sprzedali cenną buławę niemieckiemu Niemcowi, który wystawił ją na sprzedaż w Wiedniu.

Autentyczność jej stwierdził tamtejsi znawcy (n. p. dr. Walt i kustosz „Kuns historisches Museum”), którzy w wydrążeniu buławy znaleźli pergamin z dedykacją, oszając podpis feldmarszałka hr. S a hemberga.

Buława, sporządzona z kutego srebra, bogato cyzelowana, składa się z głowy i półmetrowej rękojeści. Głowa o dobiona jest popiersiem Sobieskiego i napisem. Rękojeść zdobią sceny oswobodzenia Wiednia. Na dole rękojeści widnieje orzeł polski.

Obecnie cena ta pamiątka po królu-bohaterze może być uratowana dla społeczeństwa polskiego. Jak się dowiadujemy, do Lwowa przybył pośrednik, który imieniem bieżącego posiadacza buławy ofiaruje ją na sprzedaż. Wartość jej szacowano w przybliżeniu na 100.000 dolarów.

Nie należy wątpić, że propozycja ta zostanie chętnie przyjęta i zakończy się nabyciem kosztownego zabytku. Zaświadcza miasto nasze, związane tak ściśle z pamiątką wielkiego króla i zawdzięczające mu tak wiele, niepowinno dopuścić, aby droga pamiątka pozostała w obcych rękach. Sprawę tę powinniśmy zainteresować władze konserwatorskie, gm. m. Lwowa, a wreszcie jednostki. Buława króla Jana III. musi pozostać we Lwowie!

Spodziewamy się, że apel nasz wyda odzew pożądany!

Konkurs na dyrektora teatrów lwowskich zostanie wkrótce rozpisany.

Los p. Czarnowskiego rozstrzygnięty w kwietniu.

(Z miejskiej komisji teatralnej.)

Lwów, 5 lutego.

Wczoraj miała komisja teatralna do rozstrzygnięcia sprawę konkursu na sztukę historyczną z okazji 25-lecia „Teatru Wielkiego”. Zgodnie z opinią magistratu i sekcji finansowej uchwalono nie znieść ram konkursu, wyrażono jednak życzenie, by tematem sztuki był moment jakiś z dziejów miasta Lwowa. Nagród — jak wiadomo — będzie trzy w kwocie 30.000 z. Na sędziów uchwalono uprosić m. i. także dyrektorów teatrów lwowskiego, krakowskiego i warszawskiego.

W dalszym ciągu komisja teatralna zastanawiała się nad sprawą obsadzenia dyrektury teatrów lwowskich. Jak wiadomo, kontrakt dyrektorski Czarnowskiego kończy się z dniem 31 sierpnia, a w swoim czasie komisja teatralna uchwała nie odnawiać kontraktu milcząco, tylko rozpisz konkurs. W tej sprawie prze-

wlekła dyskusja skończyła się na tem, że konkurs zostanie rozpisany. Po wzięciu w uwagę, że aby zrezygnować z konkursu i dyrekcję oddać p. Czarnowskiemu na dalsze dwa lata, sprzeciwił się jednak temu p. prezydent Chłamecz i większość komisji, wychodząc z założenia, że rozpisanie konkursu nie przesądza o tem, czy p. Czarnowski zo stanie dyrektorem czy nie, jednakowoż rzeczą niedopuszczalną byłoby przedłużyć z nim automatycznie kontrakt i umożliwiać ubieganie się o to stanowisko.

Konkurs zostanie w najbliższych dniach rozpisany z terminem do końca marca, a w kwietniu Rada miejska zdecyduje, czy pozostawi losy teatru w ręku p. Czarnowskiego, czy też powoła kogo innego.

P. Kadernózka przedstawił starania kongregacji kupieckiej lwowskiej i krakowskiej celem zniesienia podatku obrotowego, najniebezpieczniej przerzuconego na kupca.

Po dyskusji prezes Sudhof odczytał memoriał, wysłany do rządu w sprawie zniesienia podatku obrotowego i zmiany systemu w uprzywilejowaniu spółdzielni, który obecnie jednomyślnie zatwierdzili. Prezes odwołał się następnie do komisji sz-

czekowych, aby przy wymiarze podatku za drugie półrocze 1924 brały pod uwagę, że sytuacja finansowa kupiectwa począwszy od kwietnia ub. roku doznała znacznego pogorszenia.

W ciągu dyskusji zgromadzeni wyrażali najwyższe uznanie prezydium kongregacji za zwołanie konferencji, przyczem podniesiono życzenie, aby tego rodzaju Zebrania informacyjne były częściej zwoływane.

Na marginesie.

TARYFA, KTÓRA NIE JEST TARYFĄ.

Lwów, 5 lutego.

Omawialiśmy niedawno na łamach naszego pisma konieczność zleczenia tej bolączki społecznej, jaką jest w czasie obecnym nieustalenie honorarjów lekarskich.

W odpowiedzi na to otrzymaliśmy ze stron miarodajnych informacje, że Województwo lwowskie już opracowuje cennik poborów lekarskich. Istotnie cennik ten już został wydany. Jednakowoż postanowienia jego tak dalece o niczem nie stanowią, że nawet nie uważaliśmy za wskazane pomieszczać jego długich kolumn, z których właściwie wynika to jedno, że nic się nie zmieniło.

Bo jakąż wartość może mieć taryfa, która nie jest — według brzmienia okólnika — ani minimalna, ani maksymalna, nie zmusza lekarza do bezwarunkowego spieszenia pacjentowi z pomocą za opłatą, która nie przewyższa jego zasobności, a obowiązuje jedynie w wypadku, kiedy nie było oddzielnej umowy.

Rzecz prosta, że ci lekarze uprzywilejowani, którzy mało troszczą się o samarytański charakter swego zawodu, (a tylko dla takich właśnie taryfa była potrzebna) teraz tem gorliwiej będą się starać o „zawarcie oddzielnej umowy”.

Jak zaś poglądy niektórych pp. lekarzy na godziwą wysokość honorarjum w ostatnich latach ulegały przemianom na szkodę dla ich pacjentów, wystarczy mały przykładzik z życia praktycznego:

W czasach inflacji i dewaluacji, gdy pacjent przy najwyższej gorączce dostawał dreszczów na dźwięk astronomicznej cyfry honorarjum, lekarz jako środek uśmierczający podawał mu argument: — Władz pan, ja przecież muszę za wizytę zarobić na kilogram masła... I racji tej nie mógł pacjent nie przekonać...

Ale dlaczego teraz, przy stabilizacji waluty miara honorarjum lekarskiego musiało być owo „masło”, a lekarza żądają takiej kwoty, za którą można nabyć nie jeden, ale co najmniej cztery kg. masła...

Zapytać się przytem godzi, czem w takim razie omaści swą strawę niefortunny pacjent?

Jeśli taryfa lekarska ma spełnić swoje zadanie, ceny przez nią podane winny mieć rzeczywiście moc obowiązującą, przyczem można w jakiś inny sposób zabezpieczyć lekarzy przed stratą... jak na przykład przed uchYLENIEM jej postanowienia w wypadku stwierdzonej większej zamożności pacjenta. J. P.

EMERYTURA KOLEJARZY.

Warszawa, 4. lutego. (Tel. G. P.) Min. kolei opracowuje projekt ustawy o zabezpieczeniu emerytalnem etatowych pracowników kolejowych, oraz wdów i sierót po nich. Projekt ten będzie w najbliższym czasie wniesiony na Radzie min.

PREMJJE PRZETOKOWE.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 4. lutego. (Z). W departamencie administracyjnym Min. kolei są na ukończeniu prace nad uzgodnieniem przepisów co do wprowadzenia premii przetokowej. Przepisy będą w najbliższych dniach ogłoszone w dzienniku urzędowym Min. kolei.

ROZPRAWA POR HANKI.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 4. lutego. (Z). Korespondent Wasz dowiaduje się, że jutro w warszawskim Najwyższym sądzie wojskowym odbędzie rozprawa przeciw por. Hance ze Lwowa, oskarżonemu za zabójstwo handlarza kołmi Linschera.

Z dnia.

CO ZNIKNIĘ WRAZ Z KONIEM DOROŻKARSKIM.

Lwów, 5. lutego.

W ostatnich czasach pojawia się w kronice naszego miasta niemal co tygodnia skromna, niepozorna notatka: „Magistrat wydał tyle to a tyle koncesyj na dorożkarstwo automobilowe...”

Niby to nic... a jednak w tej szarej notatce kryje się obraz przelotności życia w mieście, zmiana jego barwy i linii, zmiana jego tempa... Coraz bardziej usuwa się w mrok przeżytków i ten ideał eleganckiego świata z wczoraj i przedwczoraj: gumki i sprężyste resory i owa tak charakterystyczna załoc. na drynda, z przysłowiową szkapą dorożkarską...

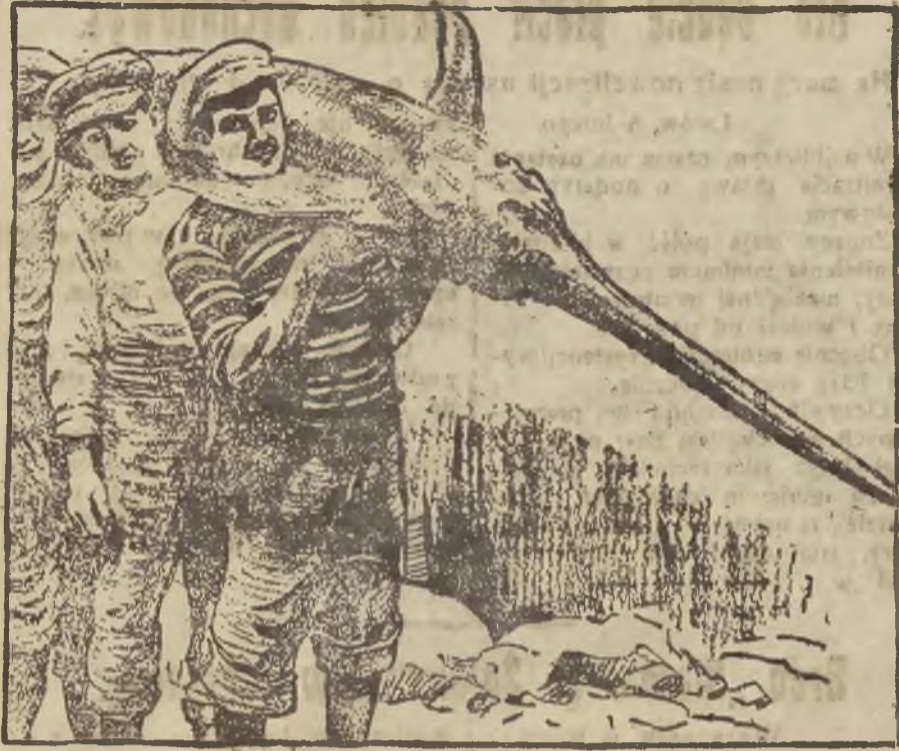
Szkapą dorożkarską — ów symbol obowiązkowości i bezinteresowności — ciągnąca, w zamian za skąpy obrok cier piwne i posłusznie ciężar nad siły, aż do wytchnięcia ostatniej pary ze swych zapadłych bioder — i ją spotyka los, tak do niej z wielu wspólnych cech podobnego pracownika państwowego i prywatnego...

W każdym razie na pociechę tych pocziwych stworzeń, a jeszcze więcej na pociechę ich właścicieli, można wyrazić nadzieję, że dzień zupełnego wyugotowania ich z bruku lwowskiego nie zdaje się być znowu tak bliskim wobec okazałych taks, jakie sobie jure caduco kładą płacić panowie automobilisci... Niemniej zwiększająca się coraz to bardziej liczba dorożek automobilowych zapewne doprowadzi ich do większej skromności — a wtedy zapach stajni, ciągnący za przejeżdżającymi pojazdami i przypominający zakamieniałemu mieszczuchowi szerokie, zielone pastwiska — małownicze obejsia wiejskie z ich ożywionem życiem zwierzęcem — zastąpią smugi duszących wyziewów benzyny — sympatyczne, na własny indywidualny ton nastrojone według chwiliowego humoru i usposobienia, rzenie koników utonie w niepamięci, zgluszone monotonna, bezosobista syrena mechanicznego bydlęcia.

Wraz z koniem dorożkarskim, znowu o krok w przeszłość usunie się barwność i ożywienie życia — wszechwładna, bezduszna maszyna zdobędzie u nas nowy etap w szeregu tych podbojów, które zakończyły się jej zupełnym zwycięstwem w wielkich stolicach świata — zwycięstwem, którego ślad znaczący się niebawem za konnego reżimu hekatomba krwawych ofiar i katastrofalnym zatamowaniem arterij ruchu, z jakim obecnie stają do trudnej walki miasta zachodnie.

Auto jest smokiem — polworem nowoczesnego świata. J. P.

RYBA-SZPADA.

W morzu Śródziemnym wyłowiono niezwykle okaz nieszczańca wód głębokich. Jest to ryba-szpada, zwana tak ponieważ głowa jej kończy się długą, ostrą jak szpada kością, zapomocą której atakuje skutecznie nawet większych od siebie drapieżców podmorskich. Mała ta rybka waży 8 cetnarów.

Komuniści w Zagłębiu Borysławskim.

Odezwy w sprawie reformy rolnej. — Indifferentny stosunek robotników do agitatorów.

(Korespondencja własna „Gaz. Por.”).

Drohobycz, 4 lutego.

(Cd) Wywrotowa akcja komunistyczna, nie znajdując przez czas dłuższy oddźwięku wśród rzesz robotniczych w Zagłębiu naftowym dzięki zwartej organizacji P. P. S., wzmogła się w ostatnich dniach w związku obchodzonym tygodniem komunistycznym w gminach wiejskich. Agitatorzy rozrzućli niedawno w Borysławiu, Drohobyczu, Hubiczach i innych sąsiednich gminach odezwy w sprawach reformy rolnej, w których żądają wywłaszczenia bez wykupu. W niektórych miejscowościach rozlepili w nocy napisy ku czci Lenina i wywiesili

czworne chorągwie z napisami: „Niech żyje (P!) Lenin!”

Akcja komunistyczna, godząca wytrwale w ustrój państwowości polskiej, jest przez nasze władze traktowana z pewnym lekceważeniem. Niemniej lekceważąco odnoszą się do niej państwowotwórcze elementy wśród robotników, które z jakichś niezrozumiałych pobudek solidarności robotniczej nie przeciwdziałają należycie zakusom wywrotowym obcych Polsce indywidualów i nie spełniają swego polskiego obowiązku obywatelskiego przez dopomaganie władzom do unicestwienia w zarodku hydry sowieckiej.

Proszę o głos!

Nie wolno oszpecać Lwowa.

Lwów, 5 lutego.

Proszę o głos, aby zapytać, czy u nas we Lwowie każda innowacja musi następować kosztem estetycznego wyglądu miasta? Do pytania tego skłania mnie barbarja, z jaką zakłada się u nas tak kulturalną nowość, jaką są stacje radiowe... Cały szereg domów i balkonów zeszpecao pozakładaniem ordynarnych desek, porozciąganiem drutów, tak, że ulice nasze zaczynają przybierać wygląd jakiegoś średnio-wiecznego ghetta, w którym przejścia drutowały t. zw. „nieba” mające rytualne znaczenie.

Nie mam nic przeciwko zwoleńnikom radio-audycji — „jedes Tierchen hat sein Pläsirchen” — powiada trafne przysłowie niemieckie, wolałbym jednak, aby to „Pläsirchen” nie sprawiało nieprzyjemności ogółowi mieszkańców naszego miasta... Sądję, że istnieje jakiś inny sposób urządzania radiostacji, gdyż wątpię, aby w ten sposób pozwoliły się szpecił Paryż, Londyn i inne miasta, w których rad'o stało się przedmiotem powszechnego użytku. Powinnyby się tem zainteresować odnośny departament Magistratu. J—z.

NADESLANE.

Podziękowanie

dla W. P. Prezesa Stow. Budowniczy P. Arch. Meiznera i P. Prezesa Miast. Urz. urarskich i ciesielskich P. Prezesa M. rzyńskiego za protektorat i za współdziałanie w zabawie, gdyż wykazał się życzliwością dla swych pracowników i ewentualnie za pomoc finansową, również wszystkim ościom, którzy brali udział w tej zabawie w dniu 30. I. 1924 w sali ul. Ossolińskich 10, tą drogą szlemy naj-erdeczniejsze podziękowanie.

Za Komitet:
Szadnarski. Flaszcki.

Fajleton „Gaz. Por.” z 6 II 1925.

GEORGES RIVOLLOT.

BORGIA.

(Ciąg dalszy.)

Podczas krótkiej wymiany po witań nowoprzybyłego z mieszaną nieco panią domu, towarzystwo przyglądało się ze zdumieniem niespodziewanemu gościowi o twarzy matowej i wdzięku pełnej, spojrzeniu bystrem i wyrazistym, postaci w każdym calu dystygnowanej, tak bardzo różnemu powierzchownością i całym sposobem bycia od obrazu owego straszego, egzotycznego brutala, jaki sobie o nim wytworzono. Pan de Jaen wziął wstępny bojem towarzystwo całe: wśród zgromadzonego w domu księżnej grona nie znalazł się nikt, ktoby poważił się popatrzeć nań z ukosa. Pojawił się tam — co prawda — na bardzo niedługo; rutyna towarzyska wskazała mu po półgodzi-

nej bytności korzystną do odwrotu chwilę wyszedł, pozostawiając wszystkich pod wrażeniem zręcznie rzuconego powiedzenia.

To też po jego odejściu podniósł się za nim istny pean uznania, pochwał, zachwyty; jede z leaderów „towarzystwa”, stary hrabia de Candé-Ver èes, spotkał się z jednomyślnym prawie aplauzem, wyrażając zdanie, że okrucieństwa, o które pomawia się tego eleganckiego, przemiłego gentlemana, to tylko nieczna intryga i wymysł wrogich wszystkim, co „urodzone” republikańskich piśmideł.

Jeden tylko z czcigodnych członków Instytutu, zabłąkany, nie wiadomo w jaki sposób, w to ultra — arystokratyczne środowisko — „papa Arnold”, jak go poufale w domu księżnej nazywano, znakomity autor „fizjologii dziedziczności”, ośmielił się orzec krótko i węzłowato, że mu ten cudzoziemiec wcale nie przypadł do gustu.

Gdy zaś na to jego zdanie cały klub kobiecy uderzył w jeden wielki protest, stary uczonek dodał wła-

czym sobie poważnym tonem z jakim najkonieczniej sze wyglądał powiedzenia, wobec czego nikt nigdy nie wiedział, czy p. Arnold kpił sobie, czy o drogę pyta:

— Baczność, moje panie, ten człowiek to przecież Borgia.

Poczem — w pośród szalestu w energiczny ruch wprawionych wachlarzy, wśród zgorszonych okrzyków: „ach, co też znowu!” „jak można!” „Co za okropność!” — przypomniał, a raczej pouczył i adobne słuchaczki, że wtóry książę Gandia, w prostej linii protoplasta pana de Jaen, uchodził onego czasu za owoc kazirodczych stosunków Jana Borgii z siostrą swoją, piękną Lukrecją Borgia; by i bowiem oboje domniemanymi dziećmi Aleksandra V-go Borgii.

Dwanaście lat upłynęło od owego wieczoru. Markiz de Jaen stał się jedną z najwybitniejszych i najpopularniejszych osobowości wielkiego świata paryskiego — stolica przyjęła go za swego. Każdy dzieciak znał iście królowką jego re-

zydencję przy bulwarach des Invalides, wzdłuż których ciągnie się na jakich 300 metrów graniczna linia jego ogrodów. Co wiosny wydawał tam p. de Jaen fetę, która stanowiła prawdziwy ewenement życia towarzyskiego; najbardziej uytułowane i najlegalniej z sobą połączone stadła spieszyły skwapliwie na zaproszenie tego arbitra elegancji, a zarazem nieprzejednanego antagonisty oków małżeńskich (pro domo sua) — urodzeniem równego Burbonom a bogactwem R tszyld m.

Rozległa galerja pierwszego piętra pałacu mieści na ścianach swych pełnych złocen, niczem która z sal Wersalu, cztery arcydzieła, głośnie na świat cały; są to portrety Borgiów pendzla Rafaela, mianowicie: portrety Aleksandra VI-go Jana księcia Gandia, Cezara księcia Valencji i siostry jego, Lukrecji, księżnej Ferrary.

C. d. n.

Sprawy zagraniczne.

Głos idealisty.

Lwów, 5. lutego.

D. 30. zm. Tow. amerykańsko-angielskie w Londynie bankietem podejmowało Kelloga, dotychczasowego ambasadora Stanów Zjednoczonych, który w tych dniach przenieść ma się z powrotem do Waszyngtonu, aby w marcu br. objąć stanowisko podsekretarza stanu (ministra) spraw zagranicznych. W bankiecie wzięli udział szefowie stronnictw, Winston Churchill i ks. Walji, nadając zebraniu swą obecnością świetny kolor polityczny.

Kellogowi następczo tym bankietem sposobność do wynurzenia się w sprawie programu, który będzie wytyczną jego rządów. Jakoż nie ukrył on światła pod kornicę — wygłosił wielką mowę, godną istotnie, by nią się zająć.

Rozpoczął Kellogg rzecz swą od przypomnienia, że niezawsze i nie wszędzie w ostatnich czasach Anglia chodziła z Ameryką jednymi drogami. Starano się wszakże obustronnie, by owa rozbieżność nie sięgała za daleko, by raczej zbliżać niż odsuwać od zbliżenia linie polityki amerykańskiej i angielskiej. Ta sama dobra wola winna w przyszłości ożywiać stosunki wzajemne innych także narodów. Jeszcze ona nie stała się dominantą, ale dążenie do wysunięcia jej na godne stanowisko, przebiega się wyraziście w polityce państw zachodnio europejskich. Celem zaś, do którego zachodnia Europa zdąży — to odbudowa, zatarcie zniszczeń wywołanych przez wojnę, wyrównanie strat poniesionych z jej winy przez ludzkość.

Świat łaknie pokoju, a ludy szukają sposobów, które mogłyby dać rękojmię jego utrwalenia. Kancelarie dyplomatyczne uginają się pod pracą, przygotowując materiały dla przyszłej konferencji rozbrojeniowej. Waszyngtońska konferencja w sprawie rozbrojenia na morzu pociągnie za sobą inne konferencje, które starać się będą o zgodę powszechną na redukcję armii, a przede wszystkim na zaniechanie wyścigów w zbrojeniach.

Nietylko armie potężne, nietylko floty, okupione ciężko zarobkiem ludów, stać będą w przyszłości na straży pokoju. Najpewniejszym środkiem do stłumienia zamętu będzie usunięcie nienawiści rasowych i animozji narodowościowych. Ludy winny wreszcie zrozumieć, że są pewniejsze środki rozstrzygnięcia różnic, aniżeli prawo miecza. Jak zaś z doświadczenia 2000 lat wynika, także traktaty i umowy co do oreźnego współdziałania nie są w stanie zapewnić pokoju. Tylko wzajemne porozumienie ludów pomiędzy sobą i redukcja zbrojeń może świat wyprowadzić z zamętu na tle wznawiających się zbrojeń, ustrzedz go od dalszych katastrof.

Jestem starym idealistą — mówił Kellogg — i jako taki wierzę w postęp ludzkości, wierzę, że ludy z ostatniej wojny powszechnej nie omisszkała wydobyc pożywnego ziarna nauki, że ich sumienie obu-

Kto będzie płacił podatek dochodowy?

Na marginesie nowelizacji ustawy o podatku dochodowym.

Lwów, 5. lutego.

W najbliższym czasie ma nastąpić nowelizacja ustawy o podatku dochodowym.

Zmiany mają pójść w kierunku podniesienia minimum egzystencji, tj. kwoty, niezbędnej na utrzymanie rodziny i wolnej od podatku.

Obecnie minimum egzystencji wynosi 1378 złotych rocznie.

Oczywiście dochód ten przy obecnych cenach jest zbyt niski, by mógł służyć jako racjonalna podstawa dla minimum egzystencji, tembardziej, iż najniższy podatek dochodowy, jaki zna obecna ustawa, wynosił w r. 1924 — 43 zł., więc

kwotę, nie pozostającą w żadnym stosunku do dochodu, nieznacznie przekraczającego minimum egzystencji.

Należy zaznaczyć, iż w państwach zaborczych przed wojną, minimum egzystencji było znacznie niższe, aniżeli obecnie.

Obecnie istnieje projekt rządowy podwyższenia minimum egzystencji do 1500 złotych.

Kwota ta wydaje się jednak w dzisiejszych warunkach drożyznianych zbyt niską, a podwyższenie jej do wysokości conajmniej 2500 złotych byłoby bardzo wskazane.

Grób „Niezanego Żołnierza“ w Warszawie.

Warszawa, w lutym.

(t) Jak donoszą ze sfer wojsk. projektowany Grób „Niezanego Żołnierza“ wygądać będzie następująco: Grób ma być stalowy wpuszczony w przejście pod arkadami pałacu Saskiego ze skromną płytą i napisem. Dla uzewnętrznienia tego sanktuarjum przy czterech filarach, podtrzymujących arkady galerji, po obu stronach będą przybudowane bloki granitowe, na których staną na dwóch zewnętrznych wyższych blokach greckie urny bronzowe, na dwóch niższych we-

wewnętrznych bronzowe z ogniem zapalany podczas uroczystości wojskowych i narodowych. Pod arkadami nad grobem Niezanego Żołnierza płonąć będzie niegasnący ogień w artystycznie wykonanym lampionie. Grób otoczony będzie łańcuchem.

Projekt powyższy pomysłu art. rzeźbiarza Ostrowskiego, uzyskał aprobatę Prezydenta Rzplitej a Rada Ministrów powierzyła wykonanie projektu Ministrowi spraw wojskowych przy pomocy Ministra robót publicznych.

Wielki reprezentacyjny
BAL PRASY

7. lutego 1925 r.

Kasyno i Koło lit.-art.

dzi się, a ich ambicja zwróci się ku wyższemu celom, niż wojna.

W planie Davesa widzi Kellogg ogromną zdobycz pokojową. Plan ten jednakże pozostałby był piękną utopią, gdyby ludy na konferencji londyńskiej nie złożyły dowodu, że ich rządy, jakoteż ich mężowie stanu uznają konieczność zwrócenia się ku nowym metodom, że pragną w uznaniu nadzwyczajnych trudności usunąć istniejące przyczyny zaniepokojenia, by Europie zapewnić trwały pokój, jedyną istotną dźwignię postępu.

Na konferencji londyńskiej okazało się, zdaniem Kellogga, że Europę przeniknęło w końcu przeświadczenie o bezowocności gwałtu i wysiłków oreźnych. Nowy duch winien zapanować w stosunkach międzynarodowych, a że go odczuło, że chce się torować mu drogi, to uprawnia do najpiękniejszych nadziei. Wyniki konferencji londyńskiej przeszły oczekiwanie jej uczestników. Kwestja reparacyjna, jak straszna zhora przytłaczająca Europę, została nareszcie definitywnie uregulowana. Tym sposobem dana jest nakoniec podstawa odbudowy. Niemcy powrócili do waluty złotej, Anglja, Szwajcaria, Szwecja, Holandia pod wzglę-

dem waluty zbliżają się również do zajęcia miejsca pod znakiem „Goldstandardu“. U ludów Europy wzbudziło się przeświadczenie, że jedna wspólna, stała waluta jest nietylko pożądana dla utrzymania równowagi w finansach państwowych, lecz jest wprost nieodzowną dla zapewnienia podstaw rozwoju w dziedzinie przemysłu, handlu i komunikacji.

Kellogg wyraził się, że z całym spokojem oczekuje dnia, gdy Anglja i reszta Europy otworzy wolny rynek dla złota. W tym celu Niemcy muszą być pod każdym względem ustabilizowane, a innym krajom winno się przyjąć z odpowiedzialną pomocą.

Nieodzowną jest rzeczą, kończył amerykański polityk, by narodził się Duch, który działałby w interesie pokoju, pozwalając ludom Europy bez lęku patrzeć w przyszłość, a tak zachęcił je do spokojnej, wytrwałej pracy. Plan Davesa nie rozwiązał wszystkich problemów, jednakowoż i one dadzą się uregulować pokojowo, jeśli przy ich traktowaniu równie energicznie weźmie się do dzieła dobra wola. Historia roku zeszłego powie, że w tarciach istotnie zaszła wielka zmiana zapatrywań i to na korzyść

porozumienia, iż większy pożytek daje porozumienie, daje łagodzenie starć, uwzględnienie praw słusznych i na tej podstawie oparte koncesje, aniżeli ucisk i zwracanie się do tego strasznego argumentu, jakim jest wojna...

Tak pisał Kellogg.

Należy się bodaj krótki konceptum jego wywodom. Że tchną one prawdziwie szlachetnym porywem, któżby przeczył? Trzeba wszakże w mowie tej rozróżnić dwie części. W pierwszej czysto teoretycznej rzecz wzięła się w ogólnikach, świadczących wprawdzie chlubnie o idealnym istotnie nastroju myśli i zamierzeń Kellogga, nie dających wszakże żadnych podstaw do wyrozumienia, jakimi drogami potoczy się jego polityka. W części drugiej ozwał się przede wszystkim głos amerykańskiego biznesisty, który zbawienie świata widzi w walucie złotej — dla tego zapewne, ponieważ złota ma najwięcej Ameryka, ma go tyle, iż w kłopotcie jest, co z nią począć. Poza tem uderza w mowie Kellogga przecenianie rezultatów konferencji londyńskiej i jej dziecięcia, planu Davesa. Zapewne niedocenianie ich, byłoby również grzechem. Lecz, aby na tej podstawie twierdzić, że nowy duch, że zrozumienie wyższości porozumienia nad gwałtem i konfliktami oreźnymi — stały się już wspólnym dobrem ludów Europy, aby występować z takim twierdzeniem, na to trzeba być naprawdę idealistą pierwszej gildji. Chyba, że p. Kellogg nie zalicza Niemiec i Rosji do ludów Europy?

Zjazd organizacyjny lekarzy kas chorych w Małopolsce Wschodniej.

Lwów, 5. lutego.

Onegdaj odbył się tu — sygnalizowany przez nas — Zjazd organizacyjny Związku lekarzy, ordynujących w kasach chorych na obszarze województw wschodnio-małopolskich. W zjeździe wzięli udział przedstawiciele większości tychże kas. — Po obszernej dyskusji o zadaniach i celach tego zrzeszenia, w której także uczestniczył dyrektor Okr. Urzędu Ubezpieczeń, p. Dr. O. Szkodziński, zjazd uchwalił utworzenie organizacji, zgodnie z wnioskami komitetu założycieli. — Zebranie oświadczyło się jak najkorzystniej przeciw wolnemu wyborowi lekarzy przez ubezpieczonych w kasie chorych, za którym się natomiast wypowiada Izba lekarska.

Przewodniczącym Związku został wybrany p. prof. Dr. J. Mariszler; do wydziału zaś weszli Dr. Zaorski, Dr. H. Landau, Dr. Rubin i i.

NADESLANE.

Podziękowanie.

W Panu Dr. Dolińskiemu, lekarzowi dzielnicowemu za szybkie i skuteczne wyleczenie dziecka mego z poważnej choroby oczu tą drogą składam najserdeczniejsze podziękowanie.

Edmund Neustein.

721

Inserujcie w „Gazecie Porannej“

Notatki polityczne.**Tarcia wśród komunistów.**

Lwów, 5. lutego.

(X) Niedawno w Wilnie ukazała się odezwa, podpisana przez grupę opozycyjną komunistycznej partii Białorusi zachodniej, która proklamowała walkę zarówno z partią komunistyczną rosyjską jak i z polską, gdyż obydwie partie narzucają białoruskiemu ruchowi komunistycznemu swoje hasła i swoich kierowników, nie licząc się z jego dążeniami narodowościowymi.

Obecnie „Młot” miński ogłosił komunikat ros. i polskiej partii komunistycznej potępiający stanowisko towarzyszy białoruskich. Przywódcy tej grupy zostali wykluczeni z partii.

Czas zaprzestać tej zabawy.

(X) Z okazji drugiej rocznicy wykonania wyroku śmierci na Eligjuszu Niewiadomskim, mordercy Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej, odbyło się znowu w Bydgoszczy, z inicjatywy nieznanego bliżej komitetu nabożeństwo żałobne za duszę Niewiadomskiego.

Na nabożeństwo to zapraszał ów komitet, za pomocą ogłoszeń w miejscowej prasie prawniczej, między innymi, „Dziennik Bydgoski” zamieścić takie ogłoszenie:

„Za duszę tego nieszczęsnego męczennika, idealisty i zarazem wyobraźniacza pograżonej podówczas w chaosie myśli narodowej”.

Nowa taryfa maksymalna na mięso i tłuszcze.

Lwów, 5 lutego.

(ip.) Od dnia 5 lutego obniżyło Województwo taryfę maksymalną na mięso, wędliny i tłuszcze, podczas gdy ceny innych artykułów pozostają niezmiennione. Nowa taryfa ustanawia następujące ceny:

Mięso w sprzedaży detalicznej, za 1 kg. I. kat. z dokładką 1 36 gr., bez dokładki 1 66, II. kat. 1 06, bez dokł. 1 26, III. kategorii 0 70, wieprzowe 1 50, cielęce 1 10. Ceny podrobiu o 50 proc. niższe. Ceny w sprzedaży hurtownej o 10 proc. niższe. Wędliny (gotowane) 1 kg. szynki, połówki, karczku 3 70, kielbasek chrzanówek 3 20, rolady i zająca, kielbasy krakowskiej 2 70, kielbasy do gotowania i siekanej 2 00, pasztetowej 2 10, kabanosów 3 10, salceony 1 80, salami suche 5 20, wędzonki 2 30, kielbasy do smarzenia 2 10, serwoładek 2 30, kiszki 1 00. Tłuszcze: 1 kg. smalcu 2 50, sadła 2 10, słoniny wędzonej 2 10, zwykłej 1 70—1 90.

Ślizgawka przyczyną śmierci.

Lwów, 5. lutego.

(—) Ślizgawka przyczyną śmierci. Sport łyżwiarski, uprawiany lekkomyślnie, pochłonął wczoraj ofiarę w osobie 19-letniego chłopca Władysława Kochanowskiego, który utonął podczas ślizgawki w rzece Stawczanka koło mostu kolejowego w Pustomytlach. Słaby лёд załamał się i chłopak wpadł do wody. Kolega jego Karpiniec rzucił się na jego ratunek, lecz sam począł tonąć. Starszy Karpiniec zdołał uratować z trudem jedynie brata, zaś Kochanowski poszedł na dno.

Z mody.**Toalety artystek paryskich.**

Paryż, w lutym.

(ip.) Scena w Paryżu służy nie tylko sztuce dramatycznej, ale jest zarazem dla eleganckiego audytoryum wielkim pokazem mody, wskaznikiem, co i jak nosić należy. Bo artystka, opanowująca z doskonałą maestrią wszystkie swe ruchy i pozy, umiejąca je dostosować do ro-

dzaju toalety, jest zarówno dla krawca lamującego nowy projekt — jak i dla świata kobiecego niedocenionym objawieniem estetycznego wdzięku, z którym nie mogą iść w zawody najlepsze manekiny. Jej sztuka noszenia toalety uwydatnia należyście każdą nową linię, każde niezwykle zharmonizowanie kolo-

rów, uczy swobodnego i estetycznego wyzyskania stroju. — Rycina nasza przedstawia ulubienicę sceny paryskiej p. Madeleine Sorla w trzech strojach pierwszego aktu w cieszącej się obecnie wielkim powodzeniem w Paryżu sztuce „Zycie chłopaka”. 1) Suknia wieczorowa: Na gładkim przylegającym fourreau z jedwabiu płomiennie różowego opuszcza się przeziństwista krepa obnażona u dołu trzema rzędami frenzli paciorkowych. Na fourreau narzucony jest „casaque”

korony koloru stali, obsyty podwójnym pasem sknuksów.

2) Pyjama japońska z czarnej liberty, rozświetlona haftem różowym i takimiż szenwersami. Spodniczki mają oryginalną formę: bardzo wąskie od kolan opasują kostkę.

3) Suknia spacerowa z jedwabiu koloru kasztanu. Na przodzie spodniczka kończy się fartuszkową falbaną, rzucającą się w głębokie fałdy i zakończoną obramowaniem z czerwonych lisów — tył sukni zupełnie płaski.

Nasze korespondencje**Wielka panama piwna w Anglii.**

Piwo angielskie psuje się. — Władze sanitarne zaczynają działać. — Nieoczekiwane odkrycia. — Potworne fałszerstwa potentatów piwnych. — Oburzenie opinii angielskiej.

(Orig. koresp. „Gazety Porannej”).

Londyn, 2 lutego.

Od dawna już przebąkiwano w prasie angielskiej, jak też i wśród publiczności Londynu, że — sławne na cały glob piwa angielskie poczynają się psuć... Wiele osób skarżyło się, że po wypiciu niewielkich nawet ilości piwa, a w szczególności słynnego portera angielskiego cierpi na bóle głowy, nudności, oraz na niemiłe sensacje wżokowe. Wobec tego, że społeczeństwo angielskie z dawien dawna przywykło konsumować ogromne ilości piwa i to szczególnie gatunków ciężkich, prasa także rychło zwróciła uwagę na owe utyskiwania i coraz częściej pojawiać się zaczęły na jej łamach rozmaite uwagi na temat powyższy. Rzecz prosta, że dzienniki abstynenckie wysnuwały zawsze iedną tylko naukę, to znaczy, że piwa

pic nie należy, natomiast praca „mokra” nawoływała władze do zbadania kwestji, podkr. ślając, że piwo jest artykułem powszechnego zapotrzebowania i że na słynnych rosbeefach i na porterze zbudowana jest potęga Anglii. Wreszcie odłam prasy, uzależniony od potrzeb organizacji piwowarów, konstatawał, że słynne piwa angielskie są takie, jakie były zawsze i że co najwyższej szkodzić mogą tylko tym, co nieumiarkowanie z nich korzystają.

Ostatnie jednak utyskiwania i skargi kół publiczności na niedomagania, powodowane przez piwo, stały się tak powszechne, że władze mające w opiece zdrowie publiczne, poczęły badać sprawę i coraz bardziej niedyskretnie mimo potęgę piwnych baronów, zaglądać im do browarnianych ko-

tołów. Wyniki badań przeszły wszelkie oczekiwania i wywołały w opinii angielskiej niemal huczek. Okazało się mianowicie, że przede wszystkim w całym szeregu browarów sposób fabrykacji piwa kryty jest nieprzenikloną tajemnicą, cenny zaś płyn Gambrynusa powstaje w ten sposób, że tylko niewielu ludzi w fabryce i to bezwzględnie zaufanych, zdać sobie może sprawę z całokształtu odnosnego proceduru. Ponadto wykazało śledztwo, że wszyscy wogóle robotnicy dobierani są z specjalnymi ostrożnościami, zobowiązani do bezwzględnej tajemnicy i nadzorowani z niesłychaną pilnością. Fabrykanci tłumaczyli wprowadzenie ostrożności koniecznością chronienia sekretów fabrykacji i tajemnicą recept, będących najświętszym paladjum każdego poszczególnego rowaru, podejrzliwej jednak policji sanitarnej angielskiej wszystko to przecież wydawało się podejrzanem.

Skończyło się ostatecznie na tem, że kilku funkcjonariuszy policji sanitarnej zdołało się w przebraniu zaciągnąć w szeregi browarnianych robotników, śledztwo zaś przeprowadzone przez nich dało efekty, będące sensacją dnia stolicy Anglii. Okazało się mianowicie, że słynne piwa angielskie, wzmacnia się przy pomocy rozmaitych trujących domieszek, między którymi spirytusy metylowe i etylowe nie mają odgrywać rolę, a także ekstrakt z trującej rośliny zwanej „wroniem okiem”. Przy piwach o słodkawym smaku użyto obfite sacharyny, gliceryny i t. p. ingrediencji szkodliwych dla zdrowia.

Nie pomogły tłumaczenia się i wykrety. Nieubłagane władze sanitarne nakazały natychmiastowe wylanie kilku tysięcy wagonów piwa, a w szczególności portera do Tamizy, która omal nie weszła od tego potopu piwnego. Wody jej na dłuższy czas zmieniły barwę, ak bardzo zaś były trujące owe gatunki piwa, dowodem jest, że mnóstwo ryb wyginęło i spłynęło, z filami rzeki. Tak to słynni baronowie piwni Londynu i okolic budowali fundamenty pod zdrowie tego narodu. Dodać należy, że jest to nie pierwsza już historia tego rodzaju, przed kilkunastu bowiem laty również cała Anglia trzęsła się od oburzenia z powodu podobnych afery. Yerax.

PODANIE INWALIDZKIE KIEROWAĆ TYLKO DO PKU.

Warszawa, 4. lutego. (Tel. G. P.). Min. spr. wojskowych rozesało do organizacji inwalidzkich okólnik orzekający, że wszystkie podania inwalidzkie mają być skierowane do odpowiednich PKU, na których terenie mieszkają petenci. Orzeczenia tych komend stają się prawomocnymi, a dalsze odwoływanie się o tych uchwał jest bezcelowe.

EPIDEMJA NA ALASCE.

Warszawa, 4. lutego. (Z). Z Londynu donoszą, że na Alasce wybuchła groźna epidemia dyfterji. Wobec niemożności dostarczenia innymi sposobami surowicy, wysłano 300 tys. tambulek na samolotach, zaprzężonych w psy, (które przebyły odległość 1000 klm. w 120 godzinach z popasami. Jest to naprawdę

Mimochodem.

O kim pamiętać się godzi.

Lwów, 5 lutego.

Na naszych kresach znajduje się kraj, etnograficznie przez lud polski zamieszkały. Rozciąga się on wzdłuż granicznej linii Państwa Polskiego, pod ścianą ziemi polskiej, aż do Suwalszczyzny, na północ prawie do połowy Prus Wschodnich i zamieszkały jest przez zwartą masę około 350 tysięcy ludności polskiej, chłopów — mazurów ewangel. wyznania.

Ongi dochodziła ludność polska do Królewca, germanizacja zmiotła ją jednak prawie doszczętnie, jako pamiątka zostały jeno poprzekręcane w dziwolągi nazwiska. Od roku 1718 wychodziło tam pismo polskie „Pocztą Królewiecka“; w r. 1546 Elk posiadał polską szkołę, zmienioną później na liceum. Wykładało tam po polsku, gdy w Polsce w szkołach średnich panowała jeszcze wszechwładnie łacina.

Z ludu mazurskiego wyszło wielu pierwszorzędných ludzi. Szlachta padła pierwszą ofiarą germanizacji, zniknęła zupełnie. Lud bronił się dalej, obrona ta była jednak raczej dziełem instynktu samozachowawczego niż świadomych myśli i uczuć.

Znalazł on w połowie ubiegłego stulecia zapalonego i świadomego celu obrońcę w Hermanie Giza-wjuszu, pochodzącego prawdopodobnie z roztziny Giżyckich, licznie osiadłej na Mazowszu Pruskim. Działacz ten założył w 1842 roku w Elku „Przyjaciela ludu etyckiego“, na którego szpaltach wyjaśniał Mazurom czem byli i czem być winni. Wiersze jego, nieudolne pod względem formy, cieszyły się wielką popularnością. Najcharakterystyczniejszy z nich powtarzamy:

Ucz się bracie po niemiecku,
Ucz się dla mnie i po grecku,
Ale w naszym polskim dziecku,
Męcząc one po niemiecku,
Nie zabijaj po zdradziecku
Życia duszy po zbójcku.
Włożyć suknię po niemiecku,
A już nie po staroświecku,
Łatwa sztuk, po krawiecku,
Lecz nicować po niemiecku
Polską duszę w małym dziecku
To mi sztuka po turecku.

Ja chcę żyć po mazowiecku
Ty żyj, tyj, gnij po niemiecku“.

Po Sedanie szła germanizacyjny wzrósł do ostatecznych granic; lud mazurski, pozostawiony sam sobie, ulegał silnej pięści pruskiej. W r. 1896 powstaje „Gazeta Ludowa“, w której dzielnie walczy z niemieckim zalewem Karol Bahzke, zmuszony w r. 1899 do opuszczenia granic państwa niemieckiego. W r. 1906 rozpoczyna działalność w Szczytnie pismo „Mazur“, przekształcony w ostatnich czasach na „Mazurskiego Przyjaciela Ludu“.

Sprawa, mimo wszystko, nie jest stracona. Chłopów mazurskich na Mazowszu Pruskim pozyskać dla Polski można, byle jeno praca w tym kierunku prowadzona była umiejętnie i systematycznie, ze znajomością miejscowych stosunków.

**Popierajmy cele
Towarz. Szkoły Ludowej.**

Z życia prowincji.

Więści ze Sniatyna,

Uchwalenie budżetu. — Działalność komisarzy rządów. — Przycichły wicherzenia malkontentów. — Wiec narodowy.

(Korespondencja własna „Gaz. Por.“).

Sniatyn 4. lutego.

W połowie ubiegłego miesiąca, odbyło się w Sniatynie posiedzenie Rady Przybocznej Zarządu miasta. Przedmiotem obrad było uchwalenie budżetu na rok 1925. Z powodu choroby komisarza rządowego p. Michała Niemczewskiego, przewodniczył obradom jego zastępca p. Leon Teodorowicz, który po otwarciu posiedzenia, wygłosił sprawozdanie o gospodarce miejskiej z roku 1924, przyczem podniósł zasługi prezesa p. Michała Niemczewskiego.

Budżet na rok 1925 w preliminowanych i ściśle obliczonych dochodach znajduje zupełne pokrycie dla przewidzianych potrzeb mimo, że uwzględniono znaczne kwoty na

cele opieki społecznej, szpitalnictwo zdrowotność publiczną i upiększenie miasta, oraz na budowę elektrowni i na prace przygotowawcze do budowy hali targowej i zaprowadzenia normalnej kanalizacji. Uchwała zapadła jednogłośnie.

Wobec takich owoców pracy przycichły głosy garstki malkontentów, którzy starali się budzić i szerzyć ferment szkodliwy i burzyć to, co inni mozolną i ofiarną pracą zbudowali. W najbliższych czasach ma się odbyć wiec narodowy z całego naszego powiatu celem stworzenia prawdziwej organizacji narodowej, która wyplewi chwasy i przygotuje glebę do pozytywnej i owocnej siejby.

Kronika tarnopolska.

Uroczysty Wieczór Styczniowy. — Koncert kwartetu Sevcika. — Wieczory kultury teatralnej.

(Koresp. własna „Gazety Por.“).

Tarnopol, 4. lutego.

(I) Uroczysty Wieczór Styczniowy urządzony został staraniem młodzieży szkolnej II-go gimnazjum dnia 22. u. m. w sali Sokoła. Z szczerem przejęciem wygłosił słowo wstępne dyr. Lefkiewicz, chór młodzieży pod batutą pny Rybakówny i orkiestra pod kier. prof. dr. Heilperna wywiązały się bardzo dobrze ze swego zadania. Młodzież odegrała nadto „Dyktatora“ i „Ananke“. Licznie zebrana publiczność żywymi oklaskami wyrażała uznanie udatnym produkcjom patriotycznej młodzieży.

Staraniem Tow. przyj. muzyki odbył się 24 u. m. w sali Sokoła koncert znakomitego kwartetu czeskiego Sevcika Dla prawdziwie artystycznych kreacji przystępna publiczność tarnopolska wypełniła salę po brzegi i z wielkim zado-

woleniem i w skupieniu przysłuchiwała się uroczym pientom wydobytym przez muzyków — darząc ich żywymi oklaskami, zwłaszcza po ślicznym kwartecie F. dur. Dworzaka, który był kulminacyjnym punktem programu.

Komitet wieczorów kultury teatralnej rozwija swoją działalność także w Tarnopolu. Jako pierwszy prelegent wystąpił li erat dr. Seweryn Zausner w sali tut. Magistratu z zajmującym odczytem p. t. „Pogromca iluzji“ o Anatolu France. Następny z rzędu wygłosi dnia 8. lutego o godz. 6 wieczór znany literat Jan Parandowski p. t. „Człowiek współczesny i sztuka najnowsza“.

Zapowiedziane są też dalsze prelekcje prof. Żygulskiego, Heschelasa, Przybylskiego i Mirskiego.

Baptyści w Pasiecznej.

Lwów, 5 lutego.

(t) Ruch baptystyczny przenosi się powoli z centrów miejskich na wieś. Niedawno urządzili baptyści w kancelarii gminnej w Pasiecznej w pow. stanisawowskim zebranie aglacyjne pod przewodnictwem jakiegoś Feliksa Tworowskiego i Kazimierza Urana. Na zgromadze-

nie to zaproszony został słynny baptysta lwowski Czaplik, który wygłosił długie kazanie o zasadach wiary baptystów. Wśród zebranych, których było 20 osób, rozdano broszurę „Zasady baptystyczne z punktu widzenia historii“, wydana przez Tow. „Kompas“ w Łodzi.

Mordercy księdza Durkota

staną przed sądem doraźnym.

Rozbroili posterunkowego, a broń ukryli na cmentarzu w Żółkwi.

Lwów, 5 lutego.

(—) W uzupełnieniu nowej wiadomości o ujęciu dwu bandytów braci Sudołów w pow. sokalskim, dowiadujemy się dalszych interesujących szczegółów. Bandyci, przesłuchani przez kom. Batorskiego, przyznali się do szeregu zbrodni, popełnionych w okresie kilkumiesięcznym na terenie Wsch. Małopolski. Między innymi przyznali się

do popełnienia morderstwa w październiku ub. r. na osobie ks. Durkota w Korczowie, pow. Rawa rumska, oraz do rozbrojenia posterunkowego Nowaka pod Żółkwią. Zabraną rozbrojonemu broń ukryli na cmentarzu w Żółkwi. Prócz tego dokonali szeregu rabunków.

Dziś zostaną przewiezieni do Lwowa i prawdopodobnie jutro staną przed sądem doraźnym.

Z przemysłu

naftowego.

JAK „SHELL“ ZAREAGOWAŁ NA REZYGNACJĘ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ „MAZUTA“.

Lwów, 5. lutego.

Rezygnacje z rady nadzorczej Tow. Naft. „Mazut“ — wniesione onegdaj ostentacyjnie przez szereg bardzo poważnych osobistości z senatorem Brunem na czele — pisaliśmy o tem przed kilku dniami — wywołały ten skutek, że w ostatnich dniach przyjechał do Warszawy dyrektor shellowskiej rafinerii w Floridsdorfie, który jest mężem zaufania holenderskiej grupy „Shell“a. Ów dyrektor zaopatrzonej w szerokie pełnomocnictwa, zabrał się od razu do reorganizacji całej firmy, przygotowując zmianę statutu — oraz zwiniecie szeregu składów „Mazuta“ w b. Królestwie i na Kresach.

Działa więc dyrektor shellowski zgodnie z intencjami swojego mocodawcy — wycofującego się dyskretnie z „placu“ polskiego.

Nadmienić jeszcze należy, że rafinerja w Floridsdorfie uszlachetnia pół-produkty naftowe z Rumunii, skąd się je dowozi drogą wodną (Dunaj)

Sprawy sanitarne.

Czy Lwów zdobędzie się na to?

Ulice warszawskie zostaną zaopatrzone w spluwaczki.

Lwów, 5 lutego.

(e) Do magistratu warszawskiego wpłynął projekt p. S. Karnkowskiego o umieszczenie na ulicach spluwaczek.

Autor projektu pojejektu poleca wykorzystać jedną z dwóch rur deszczowych, znajdujących się z obu stron każdego domu, przez dorobienie do nich spluwaczek ulicznych w formie miski, czy też odchyłonego leja. Zrobienie otworu w rynnie deszczowej i przytwierdzenie spluwaczek nie nastęrczy dużo trudności. Spluwaczka taka byłaby w czasie deszczu przemywana wodą deszczową, spływającą z dachu do rynny, latem zaś dozorca domu mógłby, polewając ulicę, jednocześnie przemyć spluwaczkę strumieniem wody z hydrantu ulicznego. Nieczystości ze spluwaczki spływałyby od razu do kanału.

Sprawa ta omawiana była szczegółowo na ostatnim posiedzeniu wydziału zdrowia magistratu. Projekt ten spotkał się z przychylną oceną. Uchwalono powołać do rozpatrzenia projektu komisję z udziałem przedstawicieli dyrekcji kanalizacji, wydziału budownictwa i zrzeszenia właścicieli nieruchomości.

A możeby tak i Lwów poszedł w ślady stolicy. Zyskałaby na tem zdrowotność miasta.

PISZCZANY.

Dr. Neuwirth Lekarz kąpielowy w Piszczanach (podagra, reumatyzm, ischias etc.) przyjechał do Lwowa. Przyjmuje i udziela bezpłatnie informacji, tylko od 5.—7. lutego. od godz. 10—11 i od 2—3 popoł. w hotelu George'a, 723

PRENUMERATA: Miesięczna 4 zł. 25 gr. Z dostawą na miejscu lub przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr. — Za granicą 5 zł. 50 gr.

TEATR WIELKI:

Czwartek „Wesele Figara”.
Piątek „Halka” (pożegnalny występ Fr. Platówny).
Sobota, o 3 pop. „Kopciuszek” (dla młodzieży szkolnej).
Sobota, wiecz. „Wesele Figara”.
Niedziela o 3 pop. „Kopciuszek”.
Niedziela wiecz. „Aida”.
Poniedziałek „Lampa Alladyna” 50% niżki).

Wtorek „Wesele Figara”.

TEATR MALY:

Czwartek „Świt, dzień i noc” (z pp. Łozińską i Hierowskim).
Piątek „Pan Dyrektor”.
Sobota „Pan Dyrektor”.
Niedziela „Pan Dyrektor”.
Poniedziałek „Świt, dzień i noc” (z pp. Łozińską i Hierowskim).
Wtorek „Świt, dzień i noc” (z pp. Łozińską i Hierowskim).

TEATR NOWOŚCI:

Czwartek „Radio-dziewczyna”.
Piątek „Radio-dziewczyna”.
Sobota „Radio-dziewczyna”.
Niedziela „Radio-dziewczyna”.
Poniedziałek „Radio-dziewczyna”.
Wtorek „Radio-dziewczyna”.

*

„Pan Dyrektor” w Małym Teatrze. Doskonała sztuka Bissona zostaje przeniesiona do Teatru Małego, gdzie grana będzie od piątku w premierowej obsadzie.

„Wesele Figara”. Wspaniałe dzieło Mozarta teatr nasz wystawił z całym pietyzmem, co zgodnie przyznała prasa. Przepyszne dekoracje przyczyniają się w niemałej mierze do sukcesu tej komicznej opery, która długo nie powinna zejść z afisza.

Sobotnie i niedzielne przedstawienie „Kopciuszek” rozpoczynać się będą o 3 popoł., a nie, jak przedtem, o 3.30 popoł.

*

Teatr „Bagatela”. Od 1-go lutego „Dym” żart scen. — Pola Lori — Stanek — J. Sławski — Chraśczyńska — Fleming Trio — „Cherlaku” żart scen. — Boni & Freyman „Seans”, fantazja w 1 odsłonie. Początek o godz. 8.15. Po przedstawieniu „I ancing”.

*

Biuro Koncertowe M. Tuerka:

Piątek 6. lutego: Wieczór Muzyki Nowoczesnej. Wykonawcy: Irena Dubiska (skrzypce), Zbigniew Drzewiecki (fortepian), Z. Drexler - Pasławska (śpiew) i Dr. Seweryn Barbag.

Wtorek 10. lutego: Z Cyklu koncertów mistrzowskich XVII. Ignacy Friedman, pianista. 687-2

Chrześć. Demokracja zwołuje na piątek, 6. bm. o 6 wiecz., ul. Piekarska 28, zebranie nowej Rady okręgowej celem wyboru zarządu okręgowego. Obecność wszystkich delegatów konieczna.

Zwyczajne Walne Zebranie członków Tow. Bratniej Pomocy Studentów U. J. K. odbędzie się 7. bm. o godz. 19 w sali XIV Urnów. przy ul. Św. Mikołaja 1, 4. Bliższe szczegóły w ogłoszeniach, umieszczonych na tablicach Uniwersytetu.

Zarząd Związku Okręgowego T. S. L. we Lwowie, ul. Fredry 1. 3, zawiadamia, że wkładki członków TSL. za rok 1925 odpowiadają wysokości wkładek przewidzianych par. 11 statutu TSL. z tem, że jedna korona równa się jednemu złotemu.

Odczyt p. Stanisława Wasylewskiego p. t. „Rehabilitacja p. Hańskiej”, który wczoraj z powodu szczupłości sali mógł zgromadzić tylko szczupłą ilość słuchaczy, pragnących w nim wziąć udział, będzie powtórzony w najbliższych dniach starami Tow. Przyjaciół Francji, które połowę dochodu stąd uzyskanego ofiaruje na „Chleb głodnym dzieciom.”

W Katolickim Związku Polek (Rutow-

W obronie przed czterokołową śmiercią.

ANKIETA WŁADZ MA NA CELU UREGULOWANIE RUCHU ULICZNEGO I ZAPOBIEGNIECIE KATASTROFOM ATOMOBILOWYM.

Lwów, 5. lutego.

(—) Wzrastająca w zastraszający sposób ilość wypadków automobilowych, wywołała potrzebę koniecznego uregulowania komunikacji na ulicach naszego miasta, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji automobilowej. Przy czyną tych licznych wypadków jest z jednej strony do najwyższych granic posunięta nieostrożność przechodniów, z drugiej lekceważenie ze strony szoferów. Wedle statystyki, prowadzonej przez organy policyjne winę wypadków w 50 proc. do 60 proc. ponoszą sami przechodnie.

Z inicjatywy Dyrekcji Policji we Lwowie ma być zwołana w najbliższych dniach przez Województwo ankieta w sprawie uregulowania komunikacji. W szczególności ankieta ma dać za wynik projekt ograniczenia chyżości pojazdów automobilowych na terenie Lwowa, jak również obmyśleć sposób stwierdzenia chyżości przez zaopatrzenie stałych posterunków policyjnych w odpowiednie

instrumenty. Również tematem ankiety będzie sprawa wstrzymania ruchu w czasie przejazdu trenu pożarowego, dalej wyłączenia ulic od ruchu ciężarowego i stworzenia dla tego ruchu specjalnych głównych arterii, oraz kwestja uwołnienia jezdni od ruchu pieszego.

Z racji mającej się odbyć ankiety, musimy zwrócić uwagę mianożających czynników na słabe oświetlenie ulic. Powinno się zezwolić szoferom na używanie w mieście także i reflektorów. W ankiecie tej mają wziąć udział reprezentanci Dyrekcji Policji, Policji państwowej, Okręgowej Dyr. Robót Publ., wojskowości, Tow. Cyklistów i Motorzystów, Prokuratury cywilnej i wojskowej, Sądu kr. karnego, oraz jako rzeczoznacy członkowie „Auto-klubu”, Związku szoferów i inni.

Problem, który ma być rozwiązany, jest bardzo trudny, więc też szarżka publiczna z zainteresowaniem oczekuje jej wyniku.

Tajne hotele i przybytki zabaw

wykryła policja podczas nocnej obławy.

Lwów, 5 lutego.

(—) Już we wczorajszym numerze „Gazety Porannej” donieśliśmy o obławie nocnej, przeprowadzonej przez Ekspozyturę śledczą na terenie II. dzielnicy. Oddziały policyjne przeszukały wszystkie zaułki i mieszkania podjętych i notowanych osobników, wreszcie szynki. Owoce obławy były wcale dodatek.

Mędzy innymi wykryto dwadzieścia hoteli, urzymywanych dla różnego rodzaju szumowin, a to w

realności przy pl. Zboż w ym l. 3. Na l. p. „hotel” ten prowadzi nie jaka Dora Lew, a takie same przedsiębiorstwo z l. p. tej realności Józef Eisen. Tajny dom rozpusty wykryto w mieszkaniu domrowej realności przy ul. Berka 12, gdzie zasano cały sztab cór koryntu, trojsklawie kryjących się przed cieniem o im policji.

Ogółem przytrzymano kilkanaście osób, będących w konfliktach z władzą bezpieczeństwa.

skiego 10), dnia 6. bm. o godz. 5.30 wygłosił p. K. Gózycki odczyt p. „Wrażenia z Dalekiego Wschodu”.

(t) Zamach samobójczy. 24-letnia Zofia Zarzycka, żona krawca, zam. przy ul. Kalczej, targnęła się na swoje życie, wypijając mieszaninę jodiny z kwasem solnym. W groźnym stanie przewieziono ją Pogodowie ratunkowe do szpitala. Przyczyną samobójstwa zło pożyte z mężem, który ponimo upływu wszystkiego 3 miesięcy od dnia ślubu, zaniedbuje żonę.

(—) Strzały na ul. Bogusławskiego. Wczoraj po północy post. Kowalski idąc ul. Bogusławskiego, spotkał dwu osobników, którzy mu wydali się podejrzani. Gdy zażądał od nich legitymacji, obaj rzucili się do ucieczki. Kowalski trzykrotnie strzelił do uciekających, lecz z powodu ciemności chybił. Osobnicy ci zbiegli w niewiadomym kierunku.

(—) Signum temporis. Egzekutor miejski Ludomir Pawlikowicz, zgłosił się wczoraj na V Komisariacie z prośbą o asystencję celem ściągnięcia podatków od Joachima Grünbanna, wł. kantoru wymiany przy ul. Św. Stanisława 1. 2, oraz od Ożjasza Grina przy ul. 3. Maja 10.

(—) Należy się mieć na ostrożność. Na pl. Strzeleckim gajowemu z Wiszenki Małej, Ivanowi Charce jakiś opryszek ściągając z wozu jeden kosz, zawierający rzeczy, wart. 300 złotych i aczkolwiek ściągany przez Charce, zbiegł przez przechodnią bramę.

(—) Włamanie przy ul. Akademickiej. Niewyśledzeni na razie sprawcy włamali się wczoraj w porze obiadowej przez otwarcie drzwi dobranym kluczem do sklepu kosmetycznego Edwarda Pawłowskiego przy ul. Akademickiej 21 i skradli towar, wart. 600 złotych.

(—) Ucieczka służącej. Regina Halner, Nowy Świat 4, doniosła, że służąca jej, Anastazja Malecka zabrała swoje

daj do aresztowania niejakiego Mikołaja Kapuścińskiego z Ostroga, który zajmował się od długiego czasu przemycałaniem ludzi zagranicę sowiecką i Józefa Kościuka za utrzymywanie stałego kontaktu z członkami band dywersyjnych.

Ze świata.

Muzyka polska — na wieży Eiffel W Paryżu bawi obecnie znakomita nasza pianistka Marja Mirska. Występy jej budzą zachwyt u tutejszej publiczności i krytyki. Poza tem jednak p. Mirska w sposób zasługujący na najwyższe uznanie, propaguje muzykę polską. Onegdaj odbył się w „Universite A. Mercereau” „festial de musique Polonaise”, w którym artystka z ogromnym sukcesem odtworzyła program nader bogaty i ciekawy, złożony wyłącznie z utworów polskich (Paderewskiego, Michałowskiego, Stojowskiego, Różyckiego, Brzezińskiego, Szymanowskiego, Melcera, Waltera, Lipskiego). Ponadto uproszona przez tamtejszą dyrekcję Radio-koncertów, grała p. Mirska — również utwory polskie — na wieży Eiffel. Występ swój na tej niezwykłej estradzie powtórzy artystka na naleganie Dyrekcji raz jeszcze 6. lutego. Jest to stu generis rekord, bo niewątpliwie po raz pierwszy rozbrzmiewa z tej wysokości muzyka polska.

(+) Niemiecki ambasador Wiedel został odwołany z Waszyngtonu. Powodem jego ustąpienia było znane zaiste z okazji żałoby po Wilsonie, kiedy demonstracyjnie zabronił opuścić flagę nie miecką do połowy masztu.

(+) Ołbrzymie skandale mieszkaniowe odkryto we Frankfurcie. Urzędnicy tamtejszej centrali mieszkaniowej za grube łapówki sprzedawali własne lokale. Aresztowano kilkanaście osób.

(+) Pruską patryję. Przed okupacją Dortmundu przez Francuzów, rząd niemiecki potwierzył kupcowi Brandowi do sprzedaży ogromny skład miedzi, by uniknąć konfiskaty przez okupantów. — Brand miał dostać 10 proc. prowizji, wolał jednak sam ściągnąć prowizję, gdyż sprzedał miedź tanio, a podał cenę znacznie wyższą, oszukując skarb państwa na 180.000 marek złotych.

(+) Sensacyjny proces w Berlinie rozpoczął się 1. bm. oskarżeni są adwokat Fischer, jego żona i kupiec Rozyński o zakładanie fikcyjnych przedsiębiorstw i zgarnianie oszukańczych zysków.

(+) Pociąg zleciał z nasypu koło Londonderry (Irlandja) pod naporem silnego orkanu. Wozy stoczyły się w głęb 15 metrów. Cztery osoby zabite, dziesięć rannych.

(+) Oryginalna walka z włamywaczem rozegrała się w Berlinie. Pewien jubiler z wnętrza sklepu spostrzegł, że złodziej rozbijawszy szybę, zgarbił z wystawy precjoza. Chwycił go więc silnie za rękę, wolał pomocy. Tymczasem drugi złodziej ciągnął złapanego kompana ku sobie i obaj wyciągnęli kłucza przez okno na ulicę. Ponieważ jednak ten poranił się o szczyrby szkła, rabusie zdołali uciec.

(w) Blizzard w N. Jorku ponownie zasypał metropolję Stanów Zjednoczonych d. 2. bm. tak gruntownie śniegiem, że wszelka komunikacja ustała chwiloowo. Orkan śnieżny wyrządził oczywiście olbrzymie szkody.

(w) Miły pastor. W Halle aresztowano pastora Knoblaucha z powodu przestępstw homoseksualnych. Aresztowanie jego jest zarazem ciężką klęską nacjonalistów niemieckich, których gorącym rzecznikiem w Halle był ów miły pastor.

(w) Samobójstwa w Wiedniu. Raporty wiedeńskiego pogotowia ratunkowego zapały w styczniu br. 149 wypadków samobójstwa. Jak wysoka jest ta liczba wynika z faktu, że od kiedy owo pogotowie istnieje, tj. od lat 49, miesięczna liczba samobójstw w Wiedniu nigdy nie przekroczyła pół setki.

(a) Arystokratyczna handlarzka kokaina. W Berlinie schwytano hrabinę Waldhott von Basenheim, która sprzedawała kokainę. Znalezione przy niej 2 kg. tego narkotyku. Hrabinę odprowadzono do aresztu.

Poza kościoła w Czerwonogrodzie. Z powodu nieostrożnego obchodzenia się służby kościelnej z ogniem powstał w zakrystji rzymsko-kat. kościoła w Czerwonogrodzie w pow. zaleszczyckim, pożar. Dzięki sprzyjającej suchej pogodzie i trudności ratunku ogień objął wkrótce dach kościoła, który spłonął doszczętnie. Szkoda wynosi 14 tysięcy złotych.

(t) Walka władz z bandytyzmem w powiecie zdołbunowskim. Nieustanna walka policji z bandami dywersyjnymi w pograniczu zdołbunowskim doprowadziła onegd-

Kącik dla Pań.

PO MURZYŃSKICH TAŃCACH —
CFRA MULATKI.

Lwów, 5. lutego.

Kilku pierwszorzednych krawców paryskich uczyniło wyprawę do Ameryki, celem sprowadzenia stamtąd dla swych magazynów... autentycznych mulatek, jako manekinów dla pokazu modnych toalet... Ta inowacja stała się hasłem dla paryskich elegantek, aby się częściej przekształcać na brunetki... Blondynki o różnej cerze popadły w prawdziwą rozpacz, bo jakże ubrać toaletę, skomponowaną dla brunetki przy jasnych refleksach skóry i włosów... Jest wprawdzie jeden doskonały charakterystyczny jasnych twarzy — gorący żar słoneczny — ale gdzie go znaleźć w okresie mgieł kinowych?

Strapione niewiasty szukają zatem sztucznych słońc lamp kwarcowych, a pozatem uciekają się do sztucznych barwików... Niełatwo jednak jest trafić we właściwy ton skóry mulatki — a wiele z nieszczęsnych niewolnic mody staje się przy stosowaniu tych zabiegów znacznie podobniejszymi do czerwonoskórych indjanek... Te nieudane eksperymenty nie odstraszały innych na śladowczyń.

Coby się jednak stało, gdyby teraz z kolei królowie mody sięgnęli po swe manekiny do mlęcznie białych Albino-sów?...

Nowy sposób plombowania zębów.

Lwów, 4. lutego.

(t) Pisma nowojorskie zajmują się obszernie wynalazkiem dentysty dra Hustranda, który na podstawie wieloletnich doświadczeń zastosował do plombowania zębów specjalny amalgamat miedzi. Dzięki stosowaniu tego amalgamatu unikają się dopuszczenia do krwi człowieka trucizny, powstającej zwykle w próchniczących zębach. Trucizna ta, dostając się do krwi, powoduje różne choroby, jak reumatyzm, choroby oczu i przypadłości serca. Nowy sposób plombowania jako środek zapobiegawczy uratuje ludzkość od wielu chorób.

Krakowianin jako austriacki hrabia.

Budapeszt, w styczniu.

(+) W D b eczynie uję o młodego człowieka, który pozbawiony wszelkich dokumentów i środków do życia, węrował pieszo przez Węgry, zdążając do Austrii.

Podał, iż nazywa się Salomon Malony, później jednak odkrył swe incognito i przedstawił się jako hrabia Karol Taun Hohenstein, który po zgonie bogatych krewnych tułał się po świecie, zarabiając na życie jak mógł (n. p. w Czerwiowcach był zamiataczem ulic), a wstydząc się swej nędzy, przybrał pseudonim.

Władze węgierskie nie dały wiary tym zeznaniom i zarządziły dochodzenia. Pokazało się, że „hrabia” nazywa się naprawdę Karol Dąbrowski, ma lat 30 i pochodzi z Krakowa. Po ukończeniu szkoły średniej miał wstąpić do pewnego klasztoru w Syrii, gdzie rozwinęła się u niego choroba umysłowa. Odesłany do kraju i zamknięty w domu obłąkanych w Kobierninie, zdołał się wymknąć i zaczął wędrować po świecie. Matka jego mieszka w Katowicach.

Policja węgierska na podstawie tych szczegółów zarządziła odesłanie nieszczęnego manjaka do Kobiernina.

Europa zapada się!

Londyn, w lutym.

(a) Znany geolog, prof. Smith zamieszcza w jednym z pism londyńskich wiadomość o stałym zapadaniu się lądów zachodniej Europy. Zapadanie to odbywa się nie wszędzie z jednakową szybkością, jest jednak tak pospieszne, że za lat kilkadziesiąt wybrzeże Zachodniej Europy znajdzie się znacznie niżej poziomu morza.

Najbardziej zapadają się Belgja i północna Francja — okolice Klavru i dolina Sekwany. Najmniej tereny, położone koło Pirenejów. Fran-

cja zapada się w północnych obszarach po 2 cm. rocznie, Belgja po 4. W latach 1960 do 1980 część Belgji będzie leżała niżej poziomu morza.

Jednocześnie — według pomiarów matematycznych, przeprowadzonych w krajach skandynawskich, tereny tamtejsze podnoszą się nieustannie. Powodem tego jest ciśnienie, jakie wywołują lodowce arktyczne na obszary ziemi, leżące pod nimi.

Ziemia ta jest wypierana i dąży w kierunku południowym, t. j. do krajów skandynawskich.

Prosto z mostu.

General a weredyk. — Z przemyskich czasów Galgotzego. — Skonfundowany intendent.

Wiedeń w lutym.

Gen. Galgotzy znany był swego czasu w Przemysłu z nadzwyczajnej surowości i różnych dziwactw. Weredyk z niego był, jakich mało. Aż do przesady gorliwy w przestrzeganiu służby wojskowej, nie cierpiał pisaniny.

Pisma podają obecnie szereg najpociesznějších anegdot z czasu działalności Galgotzego. Będąc komendantem twierdzy przemyskiej, miał między innymi następujące zajście: Na cele budowy fortów wyasygnowano Galgotzemu znaczne fundusze. Po ukończeniu budowy intendentura zażądała przedłożenia rachunków. Galgotzy, jak wspomniano, wróg pisaniny, zreferował rzecz bardzo krótko. Od-

piisał: „Trzy miliony dostałem, trzy miliony wydałem”. Gdy intendentura nie zadowolona była takim załatwieniem sprawy, nalegała na przełanie szczegółowych, udokumentowanych rachunków, Galgotzy odpisał urzędowo: „Powtarzam: trzy miliony dostałem, trzy miliony wydałem. Kto temu nie wierzy, jest osioł”. Urażony intendent z osiołowym tym „kawałkiem”, pojechał najbliższym pociągiem do Wiednia, by użalić się na doznany despekt. Franciszek Józef przejrzał „pismo” Galgotzego, pokiwał głową i rzekł: „Ja... wierzę”.

W wojnie światowej Galgotzy nie brał udziału, już bowiem w r. 1908 ze względu na wiek pod szły został spensjonowany.

List miłosny zamiast kartki wyborczej.

Rzym, w lutym.

(a) Podczas ostatniego wyboru prezesa włoskiej izby posłów zdarzyła się jednemu z posłów zabawna pomyłka. Oto zamiast kartki wyborczej, wrzucił do urny list miłosny!

Wesołość, którą omyłka ta wywołała, wzmogła się jeszcze bardziej, gdy ogłoszono treść tego listu, brzmiącego, jak następuje:

„Kochany Andrea! Na twoją usilną prośbę, stawiałam się w miejscu umówionem. Niestety, nie ujrzałam tam ciebie. Zwykle wykręcasz się w takich razach swemi „obowiązkami

parlamentarnymi”, ale dawno już nie wierzę w te wykrety. Izba posłów może doskonale obejść się bez ciebie. Zresztą sam mi to wyznałeś, dodając, że działałoby się wówczas lepiej we Włoszech. Kochałam cię, ale teraz nienawidzę. Miej się na baczności”.

Cały Rzym uśmieł się z tego listu, a wszyscy posłowie, noszący imię Andrea, są wystawieni na złośliwe uwagi kolegów. Prawdziwy jednak Andrea, ten właśnie, który ów list przez pomyłkę wrzucił do urny, milczy oczywiście, jak mur.

Niema ubrań na raty.

Kredyt umarł — zabili go źli płatnicy — tak zadecydowali krawcy angielscy.

Londyn, w styczniu.

(jp). Rękodzielo w moźnym Albionie przechodzi ciężki kryzys na równi z innymi krajami. Drożyzna wywołuje stagnację w handlu i upadłości wielu firm.

Celem narady nad sposobami wyjścia z ciężkiego położenia odbył się w Londynie zjazd narodowej federacji krawców. Po długich debatach uchwalono nie sprzedawać ubrań na raty, by tym sposobem sprowadzić potaniecie konsumpcji.

Na głosy sprzeciwu, wyrażające obawę, odpowiedziano, że kredyt już jest zabity, bo usmiercili go źli płatnicy.

W rezultacie przeciwnicy kredytu zwyciężyli przynajmniej większością, tak, że dziś Anglik może się ubierać tylko za gotówkę. Wpływie to bezwzględnie ujemnie na zewnętrznej elegancji Londynu — czy pomoże krawcom do wydzwignięcia się z ciężkiego położenia — to przyszłość okaże.

Dramat dwojga narzeczonych.

Poznali się w kąpielach i pokochali gorąco. — Dzień ślubu wyznaczony. — Panienska, stwierdziwszy u narzeczonego suchoty, poślubić go nie mogła, opuścić nie chciała. — Jedyne wyjście: śmierć.

(Korespondencja własna „Gazety Por.”)

Wenecja w styczniu.

Przejmujący w szczegółach dramat miłosny wzruszył onegdaj do głębi całą Frinlanię. Oto późnym wieczorem zgłosiła się do małego hoteliku „Aurora” w Wenecji młoda para. On, niski brunet, ubrany elegancko, ale z kromnie; ona, typowa włoska brunetka o szarych oczach i pełnej wiotkiej kibici. Mieli przy sobie tylko mały pakuneczek wobec czego przerażony właściciel hotelu zażądał zapłaty z góry. Młody człowiek wyrównał rachunek bez chwili wahania. Udali się do pokoju nr. 7, by tam zakończyć tragedję swego niedługiego życia. On liczył lat 21, ona zaledwie 19.

Nazajutrz rano nie wychodził nikt z pokoju, w którym panowała podejrzana jakaś cisza. Zaniepokojony hotelarz zajął do numeru przez szparę w drzwiach i cofnął się przerażony: W serdecznym uścisku, jakby przykuci do siebie, leżeli oboje; on z poderzniętym gardłem; ona z raną postrzałową w skroń i w brzuch.

Gdy zajechała karetka Czerwonego Krzyża i rozdzielono parę kochanków, ręce jej wyciągnęły się i szukały ciała narzeczonego. Skoro ją odsunęto lekko od jej towarzysza, ostatnim wysiłkiem zwróciła się doń i przyłgnęła do jego policzka gorącymi wargami ust, wyciskając na nim namiętny pocałunek.

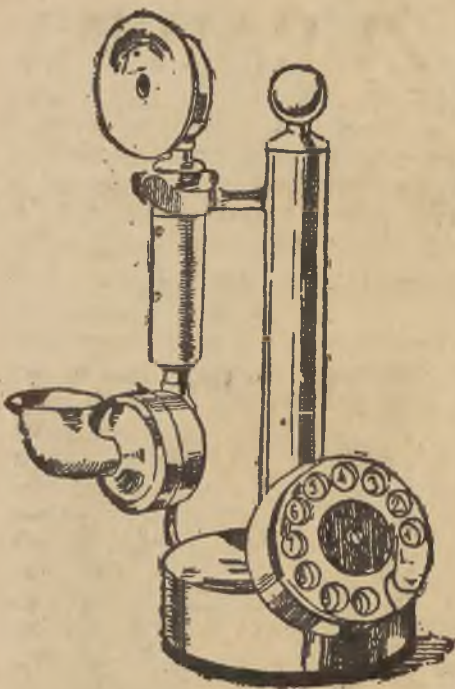
Mimo znacznego upływu krwi, zdołała jeszcze cichym szeptem złożyć zeznania: Poznała go w kąpielach „Porelta”. On był fryzjerem, ona córką handlarza bydła. Zapalali ku sobie miłością południowców i zaręczyli się. Dni szczęścia miały szybko, wreszcie nastąpić musiała chwilowa rozłąka, on bowiem wracać musiał do Bolonii. Ustanowiono wprawdzie termin ślubu, panienska jednak zauważyła u swego narzeczonego pewne oznaki gruźlicy, postanowiła więc wpięć zasięgnąć wiadomości u jego kuzynki o stanie zdrowia młodego człowieka. Informacje wypadły fatalnie: narzeczony posiadał gruźlicę, posuniętą daleko. Panienska opuścić go nie chciała, poślubić nie mogła, wzdrzając się przed tworzeniem nowego ogniska nieszczęścia. Postanowiła umrzeć, to było jedyne wyjście...

Dalej mówić nie była w stanie, skończyła w chwil kilka. Młody człowiek dogorywa również, godziny jego życia policzone. H. Sal

Nowa Atlantyda.

Wyspa portugalska na zach. brzegu Afryki zapadła się w morze.

(t) Telegramy z Lizbony donoszą, że wyspa Port Aleksander, znajdująca się przy zachodnim brzegu Afryki, zapadła się nagle w morze. Niewielka wysepka ta, której powierzchnia wynosiła około 4 tysiące metrów kwadratowych, zamieszkała była przez Portugalczyków, trudniących się handlem eksportowym. Dotychczas nie otrzymano wiadomości, czy ktokolwiek z mieszkańców się uratował.

NAJNOWSZY TYP TELEFONU.

stanowi przedstawiony powyżej aparat, który wyklucza pośrednictwo centrali telefonicznej, a co za tem idzie, mocno nieraz denuncjujące rozmówki z p. telefonistkami. Mechanizm zegarowy umożliwia naturalnie na dowolny numer i połączenie się z tym numerem bez dzwonięcia i innych dolegliwości.

Z naszego przemysłu i handlu.

Podwyższenie cel grozi znacznym podrożeniem obuwia.

Czy tędy droga do zwalczania drożyzny?

Lwów, 5. lutego.

(jp) Jak się dowiadujemy w najbliższym już czasie mają zostać bardzo wydatnie podniesione opłaty celne od obuwia zagranicznego.

Nie ulega wątpliwości, że to zarządzenie odbije się bardzo dotkliwą zwyżką cen na konsumencie; dlatego nie można dość silnie zastrzec się przeciw takiemu wywoływanu drożyzny najpotrzebniejszego artykułu codziennej potrzeby w czasie gdy rząd zamierza stanąć do walki z drożyzną.

Zaniechanie takiej niebezpiecznej polityki cłowej jest w tym wypadku tem bardziej wskazane, że zamierzona podwyżka cła nie może być usprawiedliwiona względami na ochronę przemysłu krajowego przed konkurencją zagraniczną, wobec tego faktu, że wedle danych statystycznych istniejące w kraju fabryki obuwia mogą zaspokoić najwyżej 30—40% całego zapotrzebowania. Niema zatem obawy, aby import zagraniczny mógł narazić interesa naszego rękodzielnika lub robotnika. Decyzje Ministerjum w tym wypadku należy przypisać chyba zasugerowaniu sfer urzędowych przez klikę spekulantów warszawskich, którzy chcą się obłowić przy pewnej w tym wypadku, zwyżce cen... Ilustracją bardzo jasną, jaką etyką rządzą się ci warszawscy obrońcy przemysłu krajowego jest fakt, że jedna z największych fabryk obuwia w Warszawie, nie mogąc podolać zapotrzebowaniu, sprowadza masowo obuwie z fabryk zagranicznych i sprzedaje je następnie jako wyroby własne.

Nowa podwyżka cel od obuwia naraziłaby kupiectwo na niemożność dalszego importu czego na-

stępstwem byłaby naturalnie zmniejszona podaż a zwiększony popyt, przyczem liczyć się należy z tem, że i robotnicy wystąpiliby z wyższymi żądaniami, wskutek czego i klientela byłaby skazana na kupowanie za drogie pieniądze lichego towaru. Jest bowiem rzeczą niezaprzeczoną, że nasze obuwie fabryczne nie może dziś dorównać wyrobom zagranicznym, gdyż wyprawa skór w kraju nie stoi jeszcze na odpowiednim poziomie.

Wstrzymanie importu obuwia zagranicznego szczególnie dotknęłyby Małopolskę, gdzie publiczność od szeregu lat przyzwyczała się do obuwia doborowego, wychodząc ze słusznego założenia że jesteśmy za ubodzy na to, aby kupować rzeczy liche. To też można oczekiwać, że z dwóch powodów, zarówno ze względu na jakość obuwia, jakoteż na niewystarczającą produkcję krajową, publiczność będzie nadal starała się zaopatrzyć w obuwie zagraniczne tylko że będzie za nie zmuszona znacznie drożej płacić, zaś wielka część

publiczności, wyjeżdżająca co roku zagranicę będzie tam pokrywała swoje zapotrzebowanie, zafatwiając nadto „z grzeczności“ te sprawy swoimi znajomym. Wpływie to bezwarunkowo na obniżenie zarobków walczącego dziś ciężko o swój byt kupiectwa a dalszej konsekwencji na obniżenie wpływów podatkowych skarbu państwa.

Powinny też zaważyć tu względy na potrzebę utrzymania zaufania zagranicznych fabrykantów do kupiectwa naszego; zwłaszcza, że dogodone kredyty są dziś koniecznym warunkiem, aby wiele poważnych firm mogło przetrwać teraźniejszy kryzys gospodarczy. Gdyby nastąpiła obecnie podwyżka cel, kupcy ci nie mogliby wykupić poczynionych już przed kilku miesiącami zamówień i popadliby w położenie wprost katastrofalne.

Polityka celna jest bronią, którą należy szermować bardzo ostrożnie aby nie przyniosła szkody interesom ludności i interesom państwa. Winny się nad tem zastanowić nasze Ministerja.

Węglówki kupowano po 2 grosze Popyt za Superfosfatem i Machlejem bez towaru. Ruch ożywiony. W akcjach przemysłowych transakcje liczne, przy kursach zwyżkowych i silnym popycie. Duże obroty w Chodorowskich, Chybiem, Cegielskim, Parowozach (nieco słabsze), Zieleniewskim, Pezetach, Gazolinie. — Sporadyczne obroty w pożyczce konwersyjnej po 0.41 i 0.42. — Z akcji bankowych interesowano się Z. B. Kred. **OBROTY W AKCJACH.**

Bk Hipoteczny 0.58, Przemysłowy 0.89, 0.40, Z. B. K. 0.15, 0.16, 0.15, Browary 10.70, 10.75, Chodorów 4.80, 4.85, 4.90, 4.75, 4.95, 5.00, 5.05, Chybie 6.00, 5.95, 6.05, 6.10, Cegielski 0.70, 0.71, 0.73, Górka 17.25, 17.00, Gazolina 1.65, Cmielów 0.63, Karpalit 1.15, Lokomotywy 0.45, 1.50, Oikos 2.40, 2.45, Parowozy 0.74, 0.73, 0.72, Pezet 0.24, 0.25, 0.22, Rakszawa 1.90, Tespy 4.15, 4.20, Zieleniewski 10.50, 10.70, 10.75, Tohan 0.35, 0.40, Pożyczki konwersyjne 0.41, 0.42.

OBROTY W AKCJACH NIEKOTOWANYCH.

Arma 2.00, 2.15, 2.20, Brugger 0.40, Elektrosan 0.11, Gazociągi 0.21, Gazy wschodnie 13.00, 13.05, 13.10 13.15, 13.25, Gazy zachodnie 2.50, 2.70, 2.80, 2.90, 2.95, 3.00, 3.05, Jaworzno (100) 13.00, 13.15, 13.20, (25) 13.75, 13.80, Len 0.33, Lesienice 1.40, Olkusz 1.00, Przeworsk (imienny) 225.00, 226.00, Szkło w Kr. 1.00, Schön 60.00, 59.00, 58.00, 57.00, Węglówki 0.01²/₃, 0.02.

ZWYŻKA PAPIERÓW W WARSZAWIE.

(Telefonom od naszego korespondenta). Warszawa, 4. lutego. (Z). Dziś na giełdzie warszawskiej notują zwyżkę wszystkich papierów giełdowych. Akcje w wielkiem poszukiwaniu. Duże zainteresowanie i zwyżka listów zastawnych ziemskich i miejskich, dolary notowane 5.18 1/4.

Giełdy obce.

GIEŁDA WIEDENSKA.

z dnia 4 b. m.
GIEŁDA WIEDENSKA.
Wiedeń, 4. lutego. (Tel. G. P.),
Dolary 70460, marka niem. 167,
ang. 337700, franc. 3835, włoskie
2935, jugosl. 1137, polskie 13530—
13670, rumuńskie 358, szwajc. 13550,
weg. 9120, czeskie 2072.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (Radio). Otwarcie z dn.
4 b. m.

	Przekazy	Gotówka
Paryż	28.05	28.00
Londyn	24.82	24.80
Nowy Jork	5.18.2	5.18.00
Warszawa	100.50	99.50
Belgia	26.85	26.70
Włochy	21.55	21.50
Hiszpanja	74.50	73.90
Holandja	209.00	208.60
Berlin	1.23.5	1.23.3
Wiedeń	73.20	73.90
Sztokholm	139.90	139.40
Oslo	79.50	79.00
Kopenhaga	92.75	92.25
Sofja	3.80	3.70
Praga	15.35	15.25
Budapeszt	0.72.5	0.71.5
Belgrad	8.40	8.30
Ateny	9.25	8.60
Konstantynopol	2.90	2.67.0
Bukareszt	2.71.2	2.65
Helsingfors	13.15	13.05
Buenos Aires	199.00	197.00

Tendencja spokojna.

Z życia ekonomicznego.

Cedula giełdy lwowskiej z dnia 4. lutego 1925.

Wartość nomina.	Dywidenda		Akcje z kuponem bieżącym	4 lutego		
	1923	1924.		płaca	żądają	transakcje
Mkp.	Mkp.		zł	gr	zł	gr
280	140	—	Bank Związkowy	—	—	—
280	130	15000	Bank hipoteczny.	—	57	59
1000	500	—	Bank handl. pozn.	—	—	—
280	184	2800	Bank Komercjal.	—	—	—
280	140	5600	Bank Małopolski	—	—	—
280	140	2800	Bank powsz. kred.	—	—	—
280	130	9000	Bank Przemysłow.	—	38	41
1000	—	—	Bank Rolniczy	—	—	—
280	84	15000	Bank Ziem. kred.	—	13	17
280	84	—	Bank Zemieiny	—	—	—
1000	600	100000	Zw. Sp. Z. w Poz.	10	—	—
500	—	5000	Agrochemia	—	—	—
1000	650	—	Bracia Biskupscy	—	—	—
500	2000	—	Browary	10	45	10 90
1000	3000	25 gr	Chodorow	4	75	5 10
1000	2000	50 gr	Chybie	5	85	6 20
1000	800	30000	Cegielski	—	69	74
1000	1000	2000	Cmielów	—	2	64
—	—	—	Fabr. Lokomotyw	—	44	51
140	14000	140	Gafota	—	35	—
140	800	—	Galicja	—	—	—
1000	—	—	Gazolina	1	60	1 70
140	600	—	Górka	16	85	16 40
140	18000	—	Karpalit	1	10	1 20
280	200	5000	Krakus	—	—	—
5000	15000	—	Marynin	—	—	—
1000	300	10500	Niemojowski	—	—	—
—	—	—	„Nitrat“ Zakł. ch.	—	—	—
1000	4000	—	Oikos	2	35	2 50
500	750	4 gr	Parowozy	—	71	75
500	200	1000	Pezet	—	21	26
350	175	—	Pocisk	—	—	—
1000	500	7550	Pokucie	—	—	—
500	350	20000	Polska nafta	—	—	—
500	400	—	Polskie Tow. Bnd.	—	—	—
10000	2500	—	Potęga	—	—	—
140	280	—	Rakszawa	1	85	1 95
500	300	360	Rohn Zieliński	—	—	—
200	140	—	Siersza elektr.	—	—	—
140	300	—	Siersza gór.	4	45	—
280	750	—	Spół. Wydawnicza	—	—	—
1000	—	1800	Tehate	—	—	—
700	700	20000	Tepege	—	—	—
1000	350	—	Tespy	4	10	4 25
140	280	—	Trzebinia	—	—	—
500	1000	—	Ursus	—	—	—
1000	1070	—	Zieleniewski	10	35	10 90
140	90	—	Impex	—	—	—
500	200	1500	Polski Glob	—	—	—
1000	520	45000	Polbal	—	—	—
1000	210	—	Polset	—	—	—
140	240	4500	Tohan	—	34	41
500	300	—	Wawel	—	—	—
—	—	—	kol. Hurtownia S. A.	—	—	—

Giełda lwowska.

SPRAWOZDANIE GIEŁDOWE.

Lwów, 4. lutego.

Na giełdzie zwyżka. Siły popytu za Gazami wschodnimi (przy

niedostatecznej podaży), zachodniami i Jaworzniem po kursach znacznie mocniejszych. Akcje A my podskoczyły na 2.20 (obrot przeszło 1000 sztuk). Zapotrzebowanie na kilkadziesiąt Przeworska (po 226—) i Schöna (57—60—)

Giełda zbożowa.

Lwów, 4. lutego.

Sytuacja bez zmian, zasob. w transakcjach zbożowych na Giełdzie i poza Giełdą. — Skromne obroty w mące pszennej węgierskiej O. G. po cenie 63 zł 38 gr. (13 dol. 20 ct.) loco Lwocznę. — Usposobienie ospale.

Obroty prywatne.

Lwów, 5 lutego.

Wczoraj przez cały dzień tendencja zwykła. Usposobienie cz. Obrót ożywiony.

Dolary amer. 5:18 $\frac{1}{2}$ do 5:19, dol. kanadyjskie 5:15 do 5:15 $\frac{1}{2}$, korony czeskie 0:15 $\frac{1}{2}$ do 0:15 $\frac{1}{2}$, leje 0:02 $\frac{1}{2}$ do 0:02 $\frac{1}{2}$, franki franc. 0:27 $\frac{1}{2}$ do 0:27 $\frac{1}{2}$, frank szwajcarski 1:00 do 1:02, funty szterl. 23 90 do 24 10, Ruble a 500 i a 100 za 1 tys. 0:00 zł do 0:00 zł, drobne za 1 tys. 0:00 do 0:00 zł, niemieckie tys. stare za 1 tys. 0:40 do 0:45 gr., korony a istr. za tys. 0:07—0:07 $\frac{1}{2}$ gr.

Złoto: 20 kor. 21 90 do 22 00, 20 frank. 19 90 do 20 00, 20 marki 24 90 do 25 00, 10 rubli 26.90 do 27 00 gr.

Srebro: kor. austr. 0:44 $\frac{1}{2}$ — 0:45, 5-kor. austr. 2:33—2:36, floren. 1:20—1:22, srebr. ruble 1:90—1:92, kopiejki za rubel 0:85—0:88.

OGŁOSZENIA.**Kauka i wychowanie**

STENOGRAFIJ wyczu listownie szybko, jak najdokładniej (gwarancja) Instytut Stenograficzny, Warszawa, Mokotowska 39. Żądajcie obszernych bez płatnych prospektów. 680-14

Małżeństwa

PANNA INTELIGENTNA lat 37, wyznania rzymsko-katolick., urzędniczka państwowa, posiadająca mieszkanie umeblowane i gotówkę, pragnie poznać pana inteligentnego na rządowym stanowisku do lat 50 w celu matrymonialnym. Rzecz traktuje poważnie. Zgłoszenia pod „Krakowianka“ do Administracji Gazety Porannej. 596-7

Posady i prace

MŁODY POMOCNIK HANDLOWY z działu korzenno-delikatesowego poszukuje posady. Laskawe zgłoszenia: M. Minkiewicz, Sądowa Wisznia. 719

OGRODNIK, gospodarz i pasiecznik, żona, 20 lat praktyki, poszukuje posady od 15. lutego lub 1. marca. Michał Liszka, Podbór, p. Gliniany. 711-5

ADMINISTRATOR-BUCHALTER z dużą praktyką, specjalność wydawnictwo, pryncipie odpowiednią posadę. Zgłoszenia pod Z. Z. do Administracji „Gazety Porannej“. 699-3

BUCHALTER pierwszorzędnej Instytucji bankowej poszukuje zajęcia popołudniowego. Przyjmuje prace do domu. Zgłoszenia pod „Księga“ do Administracji. 651-3

Mieszkania, lokale, sklepy

POKOJU na biuro z osobnym wejściem w okolicach ul. Senatorskiej, ul. Akademickiej, Fredry, Łazińskiego itp. poszukuję. Zgłoszenia w Administracji.

MIESZKANIE z 4 większych lub 5 mniejszych pokoi i kuchnią z komfortem nie wyżym niż 1. piętro, poszukuje za czynszem z góry starsze bezdzietne małżeństwo. Zgłoszenia z dokładnym podaniem warunków pod adresem Marja Jaegermanowa, Lwów ul. Zdrowie 6 II. p. 707-3

Kupno, sprzedaż, zamiana

JADALNIĘ palisandrową, sypialnię mahoniową, mało używaną tanio sprzeda tylko za gotówkę Hała Aukcyjna, Akademicka 3 I. p. 718

Rozmaita

UNIEWAŻNIA się zgubioną książeczkę wojskową w gminie Rogóźno, pow. Jaworów wystawioną dla kaprała Dobrzańskiego Józefa przez P. K. U. Stryj rok ur. 1897. 708

RYSUJĘ, kombinuję wzory do białych, kolorowych haftów, batikuje, maluje obrazy, ekrany, sztafe, suknie, abażury, itd. Także powiększam portrety nawet z najmniejszej fotografii, Zyblikiewicza 49 II. p. wprost. 713-7

PORTRETY POWIĘKSZAM nawet z najmniejszej fotografii. Zyblikiewicza 49 II. p. wprost. 714-7

STAGNACJA W SKLEPACH GALANTERYJNYCH I ŻYWNOŚCIOWYCH USTANIE, jeśli ich właściciele natychmiast pisemnie odniosą się do Administracji ul. Senatorska 6 pod „NARESZCIE“. 715-15

30.000 progów dębowych

250 dług., 14/15 wys., 20/22 szerok. wzgl. grub. wierzch., obrobionych 2- lub 4-stronnie poszukujemy do bieżącej dostawy aż do października.

Oferty franko Oderberg lub Sośnica z uwzględnieniem cła polskiego lecz bez cła niemieckiego upraszają

Redlich Gebrüder
Breslau 5. 712

Słabość nerwów!

anemię, blednię, brak energii, upadek sił fizycznych, usuwa szybko wyrównany środek „Neokrato-sin.“ Cena za pakiet zł. 4 50. Przesyła za radą laniem należytości listownie z dodatkiem 1 zł. na koszt wysyłki przez Towarzystwo z ogr. por. dla chemicznego i metalurgicznego przemysłu. Wiedeń XIII/2 Wissgrillgasse 5. 8921

Naprawdę najtańsza książka

już zaczęła wychodzić w stałych dziesięciodniowych odstępach, t. j. 10, 20, 30 każdego miesiąca.

40 groszy

w prenumeracie kosztuje tom, gdyż 9 tomów kwartalnie 3 zł. 60 gr. 18 „ półrocznie 7 „ 20 „ 36 „ rocznie 13 „

łącznie z przesyłką pocztową. Każdy tom w estetycznej dwubarwnej okładce.

Tom 1: Kalendarz-Informator Polski. Tom 2: J. I. Kraszewskiego: Pamiętnik Mroczka.

Każdy tom zawiera od 100 do 150 stron druku.

„Biblioteka Domu Polskiego“ pomieszczać będzie tylko najcenniejsze utwory autorów polskich i obcych.

Wszyscy całorocznym prenumeratorem w końcu roku otrzymają szafkę na książki bezpłatnie.

Koła, Związki, Czytelnie, Instytucje, oraz każdy, kto zjedna 10 prenumeratorem, otrzymywać będzie „Bibliotekę“ darmo. Prospekty na żądanie.

Okazowych tomów nie wysyłamy.

BIBLIOTEKA DOMU POLSKIEGO

Warszawa, Nowowiejska 27. Tel. 219-10. 682 Konto czekowe P. K. O. 9779.

Ogłoszenie licytacji.

Celem oddania w przedsiębiorstwo robót około odnowienia baraków epidemicznych obok cmentarza Janowskiego, rozpisuje się niniejszym licytacją ofertową z terminem wnoszenia ofert do dnia 10. lutego 1925. 695

Blizszych informacji udzieli Departament techniczny Magistratu (Ratusz, I. l. p., drzwi Nr. 118).

We Lwowie, dnia 2. lutego 1925. Z Magistratu hról stoł. miasta Lwowa.

Maszyna drukarska

z fabryki w Augsburgu, format 57/84, w bardzo dobrym stanie, popęd elektryczny lub na korbę, zaraz do sprzedania.

Blizsza wiadomość w drukarni Spółki Akcyjnej Wydawniczej, Lwów, Chorażczyzny 31, od 8—3.

ŻURAWINY

(brusznice) i pompat pakowany w słokach i wiaderkach pierwszej jakości, dostarczą tylko hurtownie **ZARŁADY PRZEMYSŁOWE S. A.** w Tenczynku od Krzeszawicy. Telef. Krzeszawicy Nr. 4. 678-5

„WĘGLOSTAL“

Spółka przemysłowo-handlowa w Krakowie ul. Potockiego 2 tel. Nr. 45-45.

Zastępstwa:

Tow. Akc. kopalni węgla „Flora“ w Dąbrowie górnej. Najlepszy węgiel dąbrowiecki dla opału domowego i przemysłowego.

Fabryk stali „Huta Poldi“ Stal narzędziowa, szybko tnąca, konstrukcyjna, srebrzanka oraz gotowe wyroby stalowe kute.

Sp. Akc. „Ciepło i Siła“ w Katowicach. Urządzenia ogrzewalne, wentylacje i suszarnie. Urządzenia do odwadniania i zaopatrywania w wodę. Instalacje sanitarne i łazienki. Dostawa armatur i materiałów. Kosztorysy.

Spółki „Autogen“ w Katowicach. Gazy o największej czystości dla celów przemysłowych i leczniczych (tlen, wodor itp.). Przybory i materiały do samorodnej obróbki i spawania metali. Butle i armatury na wysokie ciśnienie gazów.

Węgiel górnośląski i małopolski. — Dostawa materiałów budowlanych etc.

Ceny najniższe! Dostawa punktualna! Kredyt na dogodnych warunkach!

➔ Żądać ofert!!! ➔

Poszukuje się rejonowych zastępców. 710

DRUKARNIA SPÓŁKI AKCYJNEJ WYDAWNICZEJ

L W Ó W
UL. CHORAŻCZYNY 31
TELEFON Nr. 581

Wykonuje szybko
punktualnie
tanie

Przyjmuje
wszelkie roboty
wchodzące
w zakres
drukarnstwa

Posiada
wielki wybór
pism
Maszyny
ilustracyjne
najnowszej
typu

INTROLIGATORNIA